

Ročník 1990

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 25

Vydána dne 23. dubna 1990

Cena Kčs 3,80

OBSAH:

115. Zákon o používání státních symbolů České a Slovenské Federativní Republiky
116. Zákon o nájmu a podnájmu nebytových prostor
117. Zákon o zásluhách M. R. Štefánika
118. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 68/1979 Sb., o silniční dopravě a vnitrostátním zaslátelství
119. Zákon o soudní rehabilitaci
120. Zákon, kterým se upravují některé vztahy mezi odborovými organizacemi a zaměstnavateli
121. Nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky o pracovněprávních vztazích při soukromém podnikání občanů
122. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí o odměňování pracovníků aparátu politických stran a společenských organizací
123. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí, kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, a vyhláška č. 91/1958 Sb., kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců

Opatření federálních orgánů a orgánů republik

U s n e s e n í předsednictva Federálního shromáždění o určení počtu poslanců Sněmovny lidu volených na území národních republik

---

115

ZÁKON

ze dne 20. dubna 1990

o používání státních symbolů České a Slovenské Federativní Republiky

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se podle čl. VII ústavního zákona č. 102/1990 Sb., o státních symbolech České a Slovenské Federativní republiky, usneslo na tomto zákoně:

§ 1

(1) Státní znak České a Slovenské Federativní Republiky (dále jen „státní znak“) užívají

- a) Federální shromáždění, jeho předsednictvo, Sněmovna lidu, Sněmovna národů, jejich předsednictva a Kancelář Federálního shromáždění,
- b) prezident republiky a Kancelář prezidenta republiky,
- c) vláda České a Slovenské Federativní Republiky, její předsednictvo a Úřad předsednictva vlády České a Slovenské Federativní Republiky,
- d) ministerstva a jiné orgány státní správy České a Slovenské Federativní Republiky,
- e) Generální prokuratura, Státní arbitráž, Nejvyšší soud a další soudy České a Slovenské Federativní Republiky,
- f) diplomatické mise a konzulární úřady České a Slovenské Federativní Republiky,
- g) ozbrojené síly a bezpečnostní sbory v působnosti České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Státní znak mohou užívat státní kulturní a vědecké instituce, školy, peněžní ústavy a další státní orgány a organizace České a Slovenské Federativní Republiky, stanoví-li tak zvláštní předpis nebo nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky.

(3) Státní znak mohou vhodným a důstojným způsobem užívat i jednotliví občané a jejich sdružení.

§ 2

Státní znak se užívá zejména

- a) na řádech a vyznamenáních udělovaných Českou a Slovenskou Federativní Republikou,
- b) na budovách, ve kterých mají sídlo osoby, orgány a organizace uvedené v § 1 odst. 1 a 2,
- c) v zasedacích a jednacích místnostech státních orgánů České a Slovenské Federativní Republiky,
- d) na hranicích České a Slovenské Federativní Republiky,
- e) na úředních průkazech veřejných činitelů, funkcionářů a pracovníků státních orgánů České a Slovenské Federativní Republiky,
- f) na listinách, pečetích a úředních razítkách osob, orgánů a organizací uvedených v § 1 odst. 1 a 2,

- g) na stejnokrojích či jejich součástech příslušníků nebo pracovníků orgánů a organizací uvedených v § 1 odst. 1 a 2, stanoví-li tak zvláštní předpis,
- h) na bankovkách, státopkách, mincích, cenných papírech a jiných ceninách České a Slovenské Federativní Republiky.

§ 3

Za státní znak se považuje i jeho jednobarevné plošné či prostorové vyhotovení, přičemž při barevném zobrazení se pro jednotlivé barvy může používat heraldické značení barev.

§ 4

(1) Pro státní vlajku České a Slovenské Federativní Republiky (dále jen „státní vlajka“) platí přiměřeně ustanovení § 1.

(2) Státní vlajka se používá při příležitosti státních svátků, významných dnů a při dalších oficiálních a slavnostních příležitostech České a Slovenské Federativní Republiky.

(3) Výzvu k použití státní vlajky při oficiální nebo slavnostní příležitosti celostátního významu vydává federální ministerstvo vnitra. V ostatních případech vydává tuto výzvu příslušný národní výbor.

§ 5

Zakázáno je takové užívání státních symbolů České a Slovenské Federativní Republiky nebo jejich částí, které by bylo nevhodné, nepřiměřené nebo jímž by se projevovala neúcta k těmto symbolům.

§ 6

(1) Podrobnosti o užívání státního znaku v ozbrojených silách České a Slovenské Federativní Republiky stanoví prezident.

(2) Vláda České a Slovenské Federativní Republiky stanoví přechodná opatření pro postupné nahrazení dosavadního státního znaku znakem novým.

(3) Federální ministerstvo vnitra stanoví obecně závazným právním předpisem pravidla pro užívání státních symbolů České a Slovenské Federativní Republiky.

§ 7

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

116**ZÁKON**

ze dne 23. dubna 1990

o nájmu a podnájmu nebytových prostor

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

ÚVODNÍ USTANOVENÍ**§ 1**

Tento zákon se vztahuje

- a) na nebytové prostory, jimiž jsou místnosti nebo soubory místností, které podle rozhodnutí stavebního úřadu jsou určeny k jinému účelu než k bydlení; nebytovými prostory nejsou příslušenství bytu, ani společné prostory domu;
- b) na byty, u kterých byl udělen souhlas k jejich užívání k nebytovým účelům.¹⁾

§ 2

S prostory uvedenými v § 1 (dále jen „nebytové prostory“) nakládají jejich vlastníci, popřípadě ti,²⁾ kteří vykonávají právo hospodaření (dále jen „pronajímatel“).

§ 3**Smlouva o nájmu**

(1) Pronajímatel může nebytový prostor přenechat k užívání jinému (dále jen „nájemce“) smlouvou o nájmu (dále jen „smlouva“).

(2) Nebytové prostory se pronajímají k účelům, ke kterým jsou stavebně určeny.³⁾ Místnosti určené k provozování obchodu a služeb lze pronajímat jen po předchozím souhlasu národního výboru. Pokud národní výbor do 15 dnů od obdržení žádosti o věci nerozhodne, má se za to, že souhlas byl udělen.

(3) Smlouva musí mít písemnou formu a musí obsahovat předmět a účel nájmu, výši a splatnost nájemného a způsob jeho platby, a nejde-li o nájem na dobu neurčitou, dobu, na kterou se nájem uzavírá. U nebytových prostor v objektech, se kterými hospodaří bytová organizace založená národním výborem, je možné smlouvu na dobu určitou uzavřít nejdéle na dva roky.

(4) Pokud je smlouva uzavřena bez souhlasu národního výboru podle odstavce 2 nebo neobsahuje náležitosti podle odstavce 3, je neplatná.

§ 4**Příkázání nájemce**

V případech stanovených zákonem národních rad lze příkázat pronajímateli, aby pronajal nebytový prostor a uzavřel ná-

jemní smlouvu s určeným nájemcem; v tomto případě může pronajímatel vypovědět smlouvu jen se souhlasem orgánu, který příkázal její uzavření. Ustanovení tohoto zákona jinak zůstávají nedotčena.

§ 5**Práva a povinnosti pronajímatele a nájemce**

(1) Není-li ujednáno jinak, pronajímatel je povinen odevzdat nebytový prostor nájemci ve stavu způsobilém k smluvnému nebo obvyklému užívání, v tomto stavu jej svým nákladem udržovat a zabezpečovat řádné plnění služeb, jejichž poskytování je s užíváním nebytového prostoru spojeno.

(2) Nájemce je oprávněn užívat nebytový prostor v rozsahu dohodnutém ve smlouvě.

(3) Nájemce je povinen hradit náklady spojené s obvyklým udržováním.

(4) Nájemce je povinen bez zbytečného odkladu oznámit pronajímateli potřebu oprav, které má pronajímatel provést, a umožnit provedení těchto i jiných nezbytných oprav; jinak nájemce odpovídá za škodu, která nesplněním povinnosti vznikla.

§ 6**Podnájem**

(1) Nájemce je oprávněn přenechat nebytový prostor nebo jeho část na dobu určitou do podnájmu jen se souhlasem pronajímatele.

(2) Práva a povinnosti vyplývající z § 5 se vztahují i na toho, komu byl nebytový prostor přenechán do podnájmu.

Nájemné**§ 7**

Není-li výše nájemného nebo úhrada za podnájem upravena obecně závazným právním předpisem, stanoví se dohodou.

§ 8

Může-li nájemce užívat nebytový prostor omezeně jen proto, že pronajímatel neplní své povinnosti ze smlouvy nebo povinnosti stanovené tímto zákonem, má nájemce nárok na poměrnou slevu z nájemného; toto ustanovení se vztahuje též na podnájem.

¹⁾ § 57 odst. 2 zákona č. 41/1964 Sb., o hospodaření s byty, ve znění zákona ČNR č. 146/1971 Sb., zákona SNR č. 159/1971 Sb.

²⁾ § 6 zákona č. 111/1990 Sb., o státním podniku.

³⁾ § 85 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Skončení nájmu**§ 9**

(1) Nájem sjednaný na dobu určitou skončí uplynutím doby, na kterou byl sjednán.

(2) Pronajimatel může písemně vypovědět smlouvu uzavřenou na dobu určitou před uplynutím doby, jestliže

- a) nájemce užívá nebytový prostor v rozporu se smlouvou;
- b) nájemce je o více než jeden měsíc v prodlení s placením nájemného nebo úhrady za služby, jejichž poskytování je spojeno s nájmem;
- c) nájemce, který na základě smlouvy má poskytovat pronajimateli na úhradu nájemného určité služby, tyto služby neposkytuje řádně a včas;
- d) nájemce nebo osoby, které s ním užívají nebytový prostor, přes písemné upozornění hrubě porušují klid nebo pořádek;
- e) užívání nebytového prostoru je vázáno na užívání bytu a nájemci byla uložena povinnost byt vyklidit;
- f) bylo rozhodnuto o odstranění stavby nebo o změnách stavby, jež brání užívání nebytového prostoru;
- g) nájemce přenechá nebytový prostor nebo jeho část do podnájmu bez souhlasu pronajimatele,

(3) Nájemce může písemně vypovědět smlouvu uzavřenou na dobu určitou před uplynutím sjednané doby, jestliže

- a) ztratí způsobilost k provozování činnosti, pro kterou si nebytový prostor najal;
- b) nebytový prostor se stane bez zavinění nájemce nezpůsobilý ke smlouvenému užívání;
- c) pronajimatel hrubě porušuje své povinnosti vyplývající z § 5 odst. 1.

§ 10

Je-li nájem uzavřen na dobu neurčitou, jsou pronajimatel i nájemce oprávněni vypovědět smlouvu písemně bez udání důvodu, není-li dohodnuto jinak.

§ 11

Pronajimatel je povinen vypovědět smlouvu, jestliže mu byla uložena povinnost uzavřít smlouvu s příkázaným nájemcem.

§ 12

Výpovědní lhůta je tři měsíce, nebylo-li dohodnuto jinak; počítá se od prvního dne měsíce následujícího po doručení výpovědi.

§ 13

Nebylo-li dohodnuto jinak, je v případě ukončení nájmu nájemce povinen vrátit nebytový prostor ve stavu, v jakém ho převzal s přihlédnutím k obvyklému opotřebení.

§ 14

Nebylo-li dohodnuto jinak, nájem zaniká

- a) zánikem předmětu nájmu;
- b) smrtí nájemce, pokud dědici po zůstaviteli, který byl nájemcem, do 30 dnů od jeho smrti neoznámí pronajimateli, že pokračují v nájmu;
- c) zánikem právnické osoby, je-li nájemcem.

Přechodná a závěrečná ustanovení**§ 15**

(1) Práva užívání nebytových prostor, vzniklá podle dosavadních předpisů, se řídí tímto zákonem a považují se za vztahy vzniklé na základě smlouvy uzavřené na dobu neurčitou. Tímto ustanovením nejsou dotčena práva užívání vyplývající z věcného břemene.⁴⁾

(2) Pokud se jedná o nájem, který vznikl z práva užívání nebytových prostor podle předpisů platných před účinností tohoto zákona k poskytování služeb zdravotnických, sociálních, spojů, k zabezpečení činnosti politických stran, pracovišť základního výzkumu, umělecké tvůrčí činnosti, k vykonávání divadelní, koncertní a osvětové činnosti, je možné jej vypovědět jen po předcházejícím souhlasu národního výboru.

(3) Správní řízení zahájená podle dosavadních právních předpisů o hospodaření s nebytovými prostory se k počátku účinnosti tohoto zákona zastavují.

(4) Tento zákon se nevztahuje na nebytové prostory užívání podle zákona č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby, ve znění zákona č. 95/1988 Sb. a zákona č. 114/1990 Sb.

§ 16

Zrušují se

1. § 196, 392, 393 a § 493 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník,
2. zákon č. 111/1950 Sb., o hospodaření s některými místnostmi,
3. vládní nařízení č. 172/1950 Sb., kterým se provádí zákon č. 111/1950 Sb.,
4. vládní nařízení č. 52/1955 Sb., o přesunu působnosti v hospodaření s některými místnostmi,
5. směrnice vlády č. 412/1959, uveřejněná v částce 43/1959 Ú. 1., pro činnost výkonných orgánů národní výborů při plánovitém hospodaření s nebytovými místnostmi.

§ 17**Účinnost**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

⁴⁾ § 135b a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 131/1982 Sb.

117**ZÁKON**

ze dne 23. dubna 1990

o zásluhách M. R. Štefánika

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

K ocenění zásluh Milana Rastislava Štefánika na vzniku samostatného československého státu nechť je v budově Federální-

ho shromáždění umístěna pamětní deska s tímto výrokem: „M. R. Štefánik sa zaslúžil o vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov“.

§ 2

Zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

118**ZÁKON**

ze dne 23. dubna 1990,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 68/1979 Sb., o silniční dopravě a vnitrostátním záslatelství

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 68/1979 Sb., o silniční dopravě a vnitrostátním záslatelství, se mění a doplňuje takto:

1. V § 13 se vypouští odstavec 2.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

2. § 16 odst. 1 se doplňuje o nová písmena f) a g), která zní:
„f) užívat v provozu jen vozidla, jejichž technický stav byl shledán vyhovujícím při technické prohlídce, od níž neuplynula doba delší než 1 rok, popř. kratší doba stanovená orgánem státní správy, který provozování silniční dopravy povolil;

g) při provozu vozidel dodržovat bezpečnostní přestávky, doby odpočinku a doby řízení stanovené pro řidiče silničních motorových vozidel zvláštními předpisy.¹⁾“.

3. § 24 se doplňuje odstavcem 4, který zní:

„(4) Pro dopravu pro vlastní potřeby provozovanou podle odstavce 3 písm. c) platí ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) a g).“.

4. § 25 odst. 2 zní:

„(2) Jiná organizace nebo fyzická osoba²⁾ mohou provozovat silniční motorovou dopravu pro cizí potřeby za úplatu jen obdrží-li k tomu, pokud nejde o případy uvedené v § 26, povolení od příslušného orgánu státní správy.“.

V § 25 se odstavce 3, 4 a 5 vypouštějí.

¹⁾ Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce č. 88/1980 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel, ve znění vyhlášky č. 62/1981 Sb.

Vyhláška Slovenského úřadu bezpečnosti práce č. 71/1980 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel.

§ 8, 9, 11, 12 výnosu ministerstva vnitra ČSR č. j. SD/33-1908/75 o určování pracovní doby jízdních pracovníků silniční a městské dopravy, reg. v částce 33/1975 Sb., ve znění výnosu ministerstva vnitra ČSR č. j. SD/33-2831/77, reg. v částce 2/1978 Sb.

Výnos ministerstva vnitra SSR č. j. SD-349/76-3 o určování pracovní doby některých pracovníků silniční a městské dopravy, reg. v částce 13/1976 Sb., ve znění výnosu ministerstva vnitra SSR č. j. SD-4349/78-4, reg. v částce 29/1978 Sb.

²⁾ Zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů.

5. § 26 odst. 1 zní:

„(1) Povolení k provozování silniční dopravy pro cizí potřeby podle § 25 se nevyžaduje, jde-li o:

- a) dopravu osob a věcí prováděnou v rámci péče o vlastní pracovníky, členy družstev, kde obsahem členství je též pracovní vztah, včetně jejich dopravy do zaměstnání a dopravy jejich dětí do škol,
- b) nepravidelnou hromadnou dopravu osob prováděnou společenskou nebo družstevní organizací pro své členy a jejich rodinné příslušníky,
- c) pravidelnou hromadnou dopravu dětí za rekreačními, kulturními nebo tělovýchovnými účely a do školských zařízení,
- d) dopravu věcí, které jsou předmětem vlastní výrobní nebo obchodní činnosti pro odběratele,
- e) dopravu, kterou si na základě smlouvy o sdružení nebo o družstevní spolupráci navzájem poskytují účastníci této smlouvy,
- f) dopravu cestujících, zavazadel a leteckých zásilek z letišť do městského centra nebo místa ubytování a zpět, jakož i náhradní dopravu prováděnou československým leteckým dopravcem,
- g) dopravu pro organizace a zařízení vykonávající údržbu

dálnic, silnic a místních komunikací v rámci zimní údržby těchto komunikací.“

6. V § 28 se vypouští ustanovení písmene b) a ustanovení písmene c) se označuje písmenem b).

7. V § 29 odst. 2 se vypouští ustanovení písmene b) a zrušuje se označení písmene a).

8. V § 31 se vypouští ustanovení písmene b) a ustanovení písmene c) se označuje písmenem b).

Čl. II

Zrušují se:

1. Vyhláška č. 139/1980 Sb., o vytěžování silničních nákladních vozidel, ve znění vyhlášky č. 77/1982 Sb. a vyhlášky č. 117/1984 Sb.
2. Vyhláška č. 58/1980 Sb., kterou se stanoví další osvobození silniční dopravy pro cizí potřeby od povolení.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

119

ZÁKON

ze dne 23. dubna 1990

o soudní rehabilitaci

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

Oddíl první

Účel zákona

§ 1

Účelem zákona je zrušit odsuzující soudní rozhodnutí za činy, které v rozporu s principy demokratické společnosti respektující občanská politická práva a svobody zaručené ústavou a vyjádřené v mezinárodních dokumentech a mezinárodních právních normách zákon označoval za trestné, umožnit rychlé přezkoumání případů osob protiprávně odsouzených v důsledku porušování zákonnosti na úseku trestního řízení, odstranit nepřiměřené tvrdosti v používání represe, zabezpečit neprávem odsouzeným osobám společenskou rehabilitaci a přiměřené hmotné odškodnění a umožnit ze zjištěných nezákonností vyvodit důsledky proti osobám, které platné zákony vědomě nebo hrubě porušovaly.

Činy, které směřovaly k uplatnění práv a svobod občanů zaručených ústavou a vyhlášených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a v navazujících mezinárodních paktech o občanských a politických právech, pokud směřovaly k prosazení takových práv nenásilnou cestou, byly československými trestními zákony prohlášeny za trestné v rozporu s mezinárodním právem a mezinárodnímu právu odporovalo také jejich trestní stíhání a trestání.

Oddíl druhý

Zrušení rozhodnutí ze zákona

§ 2

(1) Pravomocná odsuzující soudní rozhodnutí vyhlášená v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990, týkající se skutků spáchaných po 5. květnu 1945,

- a) podle zákona č. 50/1923 Sb., ve znění zákonů jej měnících a doplňujících, pro zločiny, přečiny nebo přestupky úkladů

- podle § 1, přípravy úkladů podle § 2, prorady podle § 4, zrady státního tajemství podle § 5, vojenské zrady podle § 6, spolčení k útokům na ústavní činitele podle § 9, násilí proti ústavním činitelům neb osobování si jejich moci podle § 10, urážky prezidenta republiky podle § 11, nepřekážení nebo neoznámení trestních podniků podle § 12 odst. 1 ve vztahu k činům podle § 1, 2, 6 a 9, rušení obecného míru podle § 14 odst. 1, 5, 6 a § 14a, výzvy k neplnění zákonných povinností nebo k trestním činům podle § 15 odst. 1 a podle § 15 odst. 3 ve vztahu k zločinům podle § 1 a 2, sdružování státu nepřátelské podle § 17, šíření nepravdivých zpráv podle § 18, hrubé neslušnosti podle § 20, nedovoleného zpravodajství podle § 23, ohrožování obrany republiky podle § 24 nebo schvalování trestních činů podle § 16 ve vztahu k uvedeným zločinům nebo k přečinům;
- b) podle zákona č. 231/1948 Sb., pro zločiny, přečiny nebo přestupky velezrady podle § 1 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. b), c), d), e), sdružování proti státu podle § 2 odst. 1 a 3, pobuřování proti republice podle § 3 odst. 1 a 2, hanobení republiky podle § 4, vyzvědačství podle § 5, vyzvědačství proti spojenci podle § 6, nedbalého uchovávání státního tajemství podle § 7, ohrožení obrany republiky podle § 8 a 9, nedovoleného zpravodajství podle § 12, spolčení k útokům na ústavní činitele podle § 17, osobování si pravomoci ústavních činitelů podle § 19, vzbouření podle § 20 a 21, ublížení na cti prezidentu republiky podle § 23, hanobení některých ústavních činitelů podle § 24, popuzování podle § 26, zneužití úřadu duchovního nebo jiné podobné funkce podle § 28, nedovoleného ozbrojování podle § 31, šíření poplašné zprávy podle § 32, sabotáže podle § 36 a 37, ohrožování jednotného hospodářského plánu z nedbalosti podle § 38, prorady podle § 39, neoprávněného opuštění území republiky a neuposlechnutí výzvy k návratu podle § 40, poškozování zájmu republiky v cizině podle § 41, hanobení spojeneckého státu podle § 42 nebo podněcování k trestnému činu a k neplnění zákonných povinností podle § 33, schvalování trestného činu podle § 34, nepřekážení nebo neoznámení trestného činu podle § 35, spáchané ve vztahu k uvedeným zločinům nebo přečinům;
- c) podle zákona č. 86/1950 Sb., ve znění zákonů jej měnících a doplňujících, pro trestné činy velezrady podle § 78 odst. 1, 2, odst. 3 písm. b), c), d), e), sdružování proti republice podle § 79 a § 80 odst. 1, odst. 2 písm. b), podvracení republiky podle § 79a, teroru podle § 80a odst. 4, 5, pobuřování proti republice podle § 81 odst. 1 a § 82, sabotáže podle § 85, vyzvědačství podle § 86 a 87, ohrožení státního tajemství podle § 88 až 92, věrolomnosti podle § 93 a 94, opuštění republiky podle § 95, ohrožování zájmů republiky v cizině podle § 96 a 97, spolčení k útoku na ústavního činitele podle § 107, násilí na ústavním činiteli podle § 108, snižování vážnosti prezidenta republiky podle § 110, hanobení ústavního činitele podle § 111, ohrožení hospodářského a služebního tajemství podle § 112 až 114, nedovolené výroby a držení vysílací stanice podle § 122, zneužití náboženské funkce podle § 123, hanobení republiky podle § 124, hanobení spojeneckého státu podle § 125, šíření poplašné zprávy podle § 127 a § 128 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3, nepřátelského jednání proti republice podle § 129, pletich proti zestátnění podle § 130, zneužití vlastnického práva podle § 133, ohrožení zásobování podle § 134, ohrožení jednotného hospodářského plánu podle § 135 a 136, pletich při veřejných dodávkách a pracích podle § 137, ohrožení plánování a kontroly plnění plánu podle § 138, maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 173 a 174 nebo nadřezování podle § 163, nepřekážení trestného činu podle § 164, neoznámení trestného činu podle § 165, spolčení podle § 166, podněcování podle § 167 a 168 anebo schvalování trestného činu podle § 169, spáchané ve vztahu k uvedeným trestním činům;
- d) podle zákona č. 140/1961 Sb., ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, pro trestné činy rozvracení republiky podle § 92 odst. 1, odst. 2 písm. a), podvracení republiky podle § 98 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), poškozování státu světové socialistické soustavy podle § 99 ve vztahu k trestným činům podle § 92 odst. 1, odst. 2 písm. a) nebo § 98, pobuřování podle § 100 odst. 1, 2, odst. 3 písm. a), zneužívání náboženské funkce podle § 101, hanobení republiky a jejího představitele podle § 102 a 103, hanobení státu světové socialistické soustavy a jeho představitele podle § 104, opuštění republiky podle § 109 odst. 1, 2, odst. 3 písm. a), b), c), poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112, odnětí věci hospodářskému určení podle § 116 odst. 1, 2, ohrožení hospodářského tajemství podle § 122, neoprávněného nakládání s vynálezem podle § 123, ohrožení služebního tajemství podle § 173, maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 nebo podněcování podle § 164, schvalování trestného činu podle § 167 a neoznámení trestného činu podle § 168, spáchané ve vztahu k uvedeným trestným činům;
- e) podle zákona č. 150/1969 Sb., ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, pro přečiny proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 5 písm. b), c), proti veřejnému pořádku podle § 6 písm. a) a c) nebo nadřezování podle § 12 ve vztahu k uvedeným přečinům;
- f) podle zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 99/1969 Sb., pro přestupek podle § 1,

jakož i všechna další rozhodnutí v téže trestní věci na ně obsahově navazující se zrušují k datu, kdy byla vydána.

(2) Rozhodnutí o tom, zda a do jaké míry je odsouzený účasten rehabilitace, učiní soud i bez návrhu. Vztahuje-li se rehabilitace podle odstavce 1 jen na některý z trestných činů, za něž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, stanoví soud podle vzájemného poměru závažnosti přiměřený trest za trestné činy rehabilitací nedotčené. Jinak trestní stíhání zastaví. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 3

(1) Proti rozhodnutí podle § 2 odst. 2 může prokurátor ve lhůtě šedesáti dnů ode dne jeho oznámení podat námitky, zejména jestliže:

- skutek, který je předmětem rozhodnutí, měl být posouzen podle jiného ustanovení, na které se rehabilitace ze zákona nevztahuje;
- skutek směřoval k prosazení fašistických nebo obdobných cílů nebo byl spáchan v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný obecně trestný čin nebo vyhnout se odpovědnosti za takový čin;
- skutek byl spáchan za použití násilí vůči osobě nebo
- k postihu skutku je nebo byla Česká a Slovenská Federativní Republika vázána mezinárodní smlouvou.

Námítky může prokurátor vznést i ve stížnosti podle § 2 odst. 2.

(2) O námitkách prokurátora rozhoduje nejvyšší soud republiky, v oblasti vojenské justice Nejvyšší soud ČSFR ve veřejném zasedání. Nezamítne-li soud námítky jako nedůvodné, napadené rozhodnutí usnesením zruší a věc přikáže k přezkumnému řízení podle oddílu třetího. Toto rozhodnutí nahrazuje návrh podle § 5.

Oddíl třetí

Zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení

§ 4

Přezkumné řízení podle tohoto oddílu lze konat ve věcech, v nichž bylo v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 vyhlášeno odsuzující soudní rozhodnutí, jež nabylo právní moci, pro jiné zločiny, trestné činy, přečiny nebo přestupky neuvedené v § 2, spáchané po 5. květnu 1945

- a) podle zákona č. 50/1923 Sb., ve znění zákonů jej měnících a doplňujících,
- b) podle zákona č. 231/1948 Sb.,
- c) podle hlavy první a hlavy druhé oddílu prvního zvláštní části zákona č. 86/1950 Sb., ve znění zákonů jej měnících a doplňujících, dále pro trestný čin zběhnutí podle § 273 odst. 3 a pro trestný čin spolčení k zběhnutí podle § 275 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona,
- d) podle hlavy první oddílu prvního zvláštní části zákona č. 88/1950 Sb., ve znění zákona č. 102/1953 Sb., a pro přestupek na ochranu jednotného hospodářského plánu podle § 39 a na ochranu pořádku ve věcech církevních podle § 101 uvedeného zákona,
- e) podle hlavy první zvláštní části zákona č. 140/1961 Sb., ve znění předpisů jej měnících a doplňujících a dále pro trestné činy neplnění úkolů při provozu soukromého hospodářství podle § 119, útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle § 154 odst. 2, útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2, ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156a, hanobení národa, rasy a přesvědčení podle § 198 písm. b), šíření poplašné zprávy podle § 199, nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 169 odst. 1 a podle § 270 odst. 1, vyhýbání se výkonu vojenské služby podle § 280 odst. 1, zběhnutí do ciziny podle § 283 odst. 1, 2 a ohrožování politického a morálního stavu jednotky podle § 188 odst. 1 uvedeného zákona.

§ 5

(1) Řízení se zahajuje na návrh odsouzeného, jeho příbuzných v pokolení přímém, jeho sourozence, osvojitele, osvojence, manžela nebo druha. Je-li odsouzený zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může návrh podat též jeho zákonný zástupce, a to i proti vůli odsouzeného.

(2) Návrh může podat též prokurátor.

(3) Osoba, která návrh podala, jej může výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě. Návrh podaný jinou osobou (oprávněnou) lze vzít zpět jen s výslovným souhlasem odsouzeného (zákonného zástupce). Prokurátor může vzít zpět návrh i bez souhlasu odsouzeného.

(4) Dozví-li se soud ze své úřední činnosti o okolnosti, která by mohla odůvodnit návrh na zahájení řízení, uvědomí o tom odsouzeného, a není-li to možné, jinou osobu oprávněnou podat návrh, vždy však též prokurátora.

§ 6

(1) Návrh lze podat nejpozději do dvou let ode dne účinnosti tohoto zákona. Bylo-li zahájeno přezkumné řízení jen na návrh prokurátora a ten jej vzal zpět, může odsouzený podat návrh nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy byl o zpětvzetí návrhu vyrozuměn.

(2) Zmešká-li oprávněná osoba z důležitých důvodů lhůtu k podání návrhu na zahájení řízení, může požádat o navrácení lhůty do jednoho měsíce od pominutí překážky, nejpozději však do tří let ode dne účinnosti tohoto zákona. Nebyl-li návrh na zahájení řízení dosud podán, je třeba jej se žádostí spojit.

(3) O navrácení lhůty rozhodne soud, jemuž přísluší konat přezkumné řízení.

Oddíl čtvrtý

Řízení před soudem

§ 7

(1) K rozhodnutí podle oddílu druhého a k přezkumnému řízení podle oddílu třetího je příslušný soud, který rozhodoval v původním řízení v prvním stupni. Neexistuje-li již tento soud, rozhoduje věcně příslušný soud, v jehož obvodu měl sídlo soud, který rozhodoval v původním řízení v prvním stupni.

(2) Rozhodnutí ve věcech bývalého státního soudu a rozhodnutí nejvyššího soudu jako soudu prvního stupně přezkoumává krajský soud a byl-li odsouzený osobou podléhající pravomoci vojenských soudů, vyšší vojenský soud příslušný podle nyní platných předpisů.

(3) Ustanovení trestního řádu o příslušnosti samosoudce konat řízení se neuzije.

§ 8

Na vyloučení orgánů činných v trestním řízení se užije nyní platných předpisů. Z vykonávání úkonů podle tohoto zákona je dále vyloučen soudce, který se účastnil rozhodování v původním řízení. Stejně je vyloučen prokurátor, který byl činný v původním řízení.

§ 9

Rozhodnutí podle oddílu druhého, není-li stanoveno jinak, činí soud v neveřejném zasedání. V řízení o návrhu podle oddílu třetího může soud rozhodnout v neveřejném zasedání jen o zamítnutí návrhu podaného opožděně nebo neoprávněnou osobou, nebo o zamítnutí návrhu ve věci, která již podle tohoto oddílu byla přezkoumána, nebo o zamítnutí návrhu ve věci, na kterou se tento zákon nevztahuje. V ostatních případech soud rozhoduje ve veřejném zasedání.

§ 10

(1) Účast prokurátora je ve veřejném i v neveřejném zasedání povinná.

(2) Ve veřejném zasedání musí mít odsouzený obhájce.

§ 11

Veřejné zasedání, o němž byl odsouzený řádně vyrozuměn, lze konat i v jeho nepřítomnosti, pokud je možno věc spolehlivě rozhodnout i bez jeho účasti. Nelze-li odsouzenému doručit vyrozumění o veřejném zasedání, stačí jej doručit obhájci.

§ 12

(1) Je-li pro rozhodnutí třeba některé skutečnosti předem objasnit, provede potřebné šetření předseda senátu; může jím pověřit též jiného člena senátu nebo o ně požádat vyšetřovatele prokuratury, a jde-li o jednotlivé úkony menší závažnosti, i jiné orgány. Obhájce má právo se těchto úkonů zúčastnit.

(2) Všechny orgány a organizace jsou povinny na požádání předložit neprodleně soudu případně prokuratuře nebo jiným orgánům uvedeným v odstavci 1 potřebný písemný materiál a vyhovět i jiným jeho dožádáním. Nemohou se přitom dovolávat povinnosti zachovávat státní, služební nebo hospodářské tajemství, pokud jde o okolnosti, které souvisí s původním řízením.

§ 13

Na výslech svědka v přezkumném řízení se nevztahuje ustanovení § 99 odst. 1 a 2 trestního řádu o zákazu výslechu, pokud jde o okolnosti, které souvisí s původním řízením. To neplatí pro výslech obhájce.

§ 14

(1) Zjistí-li soud v přezkumném řízení, že přezkoumávané rozhodnutí je vadné zejména proto, že:

- a) bylo učiněno na podkladě nesprávných zjištění, zejména že se opíralo o podvržené nebo zfalšované důkazy, nebo vycházelo z uměle zkonstruovaných obvinění,
- b) v řízení došlo k hrubému porušení procesních předpisů, zejména k vynucení doznání násilím nebo jinými způsoby,
- c) skutek, který je předmětem odsuzujícího výroku, byl vyprovokován, organizován nebo řízen bezpečnostními orgány,
- d) skutek byl uznán trestným v rozporu s tehdy platným zákonem,
- e) skutek byl kvalifikován podle přísnějšího ustanovení, než vyplývalo ze zákona,
- f) uložený druh trestu byl ve zřejmém rozporu s jeho zákonem účelem nebo výměra trestu byla ve zřejmém nepoměru ke stupni nebezpečnosti činu pro společnost,

zruší rozhodnutí zcela nebo v části, v níž je vadné.

(2) Jestliže důvod, z něhož soud rozhodl ve prospěch odsouzeného, prospívá dalšímu spoluodsouzenému, rozhodne soud vždy též i v jeho prospěch.

(3) Zruší-li soud původní rozhodnutí podle odstavce 1, zruší zároveň všechna další rozhodnutí na původní rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu.

(4) Nezjistí-li soud důvody k postupu podle odstavce 1, návrh jako nedůvodný zamítne.

§ 15

(1) Po právní moci rozhodnutí podle § 14 odst. 1 soud pokračuje v řízení na podkladě původní obžaloby.

(2) Novým rozsudkem nelze odsouzenému uložit přísnější trest, než jaký mu byl uložen původním rozhodnutím.

(3) Došlo-li po zrušení vadného rozhodnutí k zastavení nebo přerušení trestního stíhání, může odsouzený nebo jeho zákonný zástupce do 15 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutím o zastavení oznámeno, požádat, aby se v řízení pokračovalo. Pro další řízení pak platí přiměřeně § 227 trestního řádu.

§ 16

(1) Řízení nebrání smrt odsouzeného. Trestní stíhání nelze po zrušení původního rozhodnutí zastavit proto, že odsouzený zemřel.

(2) Bylo-li rozhodnutí soudu vydané v původním řízení zrušeno, doba od jeho právní moci do právní moci zrušovacího rozhodnutí se do promlčecí doby nezapočítává.

§ 17

(1) Na způsob rozhodování soudu podle tohoto zákona, s výjimkou rozhodování podle oddílu šestého, se použije ustanovení § 119 odst. 1 trestního řádu.

(2) Proti usnesení soudu o zrušení původního rozhodnutí, o návrhu na zahájení řízení podle tohoto zákona, jakož i usnesení, jímž se nově ve věci rozhoduje, lze podat stížnost, jde-li o usnesení, jímž soud rozhoduje v prvním stupni.

(3) Proti rozsudku, jímž soud rozhoduje ve věci v prvním stupni, lze podat odvolání.

(4) Na řízení o odvolání nebo stížnosti se použijí příslušná ustanovení trestního řádu.

§ 18

Na započítání vazby a trestu v případě, že po zrušení původního rozhodnutí je odsouzenému pravomocně uložen nový trest, se použije ustanovení § 38 trestního zákona.

§ 19

(1) Byl-li návrh na zahájení přezkumného řízení jako zcela nedůvodný pravomocně zamítnut, je ten, kdo návrh podal, povinen státu nahradit náklady řízení, a to paušální částkou stanovenou ve zvláštním předpisu.

(2) Povinnost k náhradě podle odstavce 1 nepostihuje prokurátora.

(3) Náklady obhajoby hradí stát:

- a) v řízení podle § 3,
- b) byl-li návrh shledán aspoň zčásti důvodný,
- c) bez ohledu na výsledek řízení, bylo-li řízení zahájeno na návrh prokurátora.

O d d í l p á t ý

Zrušení některých dalších rozhodnutí

§ 20

Jestliže rozhodnutí vyhlášené v původním řízení bylo prohlášeno podle oddílu druhého za zrušené v celém rozsahu, neb takové rozhodnutí bylo v přezkumném řízení zrušeno a odsouzený obžaloby plně zproštěn, zrušují se i rozhodnutí odsuzující jej pro čin spáchaný během výkonu trestu odnětí svobody odpýkávaného na podkladě zrušeného rozhodnutí nebo během výkonu vazby, která takovému rozhodnutí předcházela, pokud nejde o čin, který měl za následek smrt, těžkou újmu na zdraví nebo škodu velkého rozsahu.

§ 21

(1) Rozhodnutí podle § 20 učiní na návrh osoby uvedené v § 5 odst. 1 a 2 soud, který v původním řízení rozhodl v prvním stupni.

(2) Rozhodnutí, jímž se návrhu vyhovuje, lze učinit i v neveřejném zasedání. Ustanovení § 2 odst. 2 a § 17 se užije obdobně.

§ 22

Občan, jehož návrh byl v přezkumném řízení shledán důvodným, má nárok, aby rozhodnutí nahrazující původní rozsudek bylo vhodným způsobem zveřejněno. O způsobu zveřejnění rozhodne po slyšení dotčeného občana předseda senátu. Náklady spojené se zveřejněním hradí stát.

O d d í l š e s t ý

Odškodnění

§ 23

(1) Nárok na odškodnění zahrnuje zejména:

- a) náhradu za ztrátu na výdělků za každý měsíc za vazbu a výkon trestu odnětí svobody ve výši 2500 Kčs, pokud poškozený nepožádá, aby mu byla místo této náhrady poskytnuta náhrada za ztrátu na výdělků po dobu vazby a výkonu trestu odnětí svobody podle obecných předpisů,
- b) náhradu škody na zdraví, k níž došlo v souvislosti s vazbou nebo výkonem trestu odnětí svobody, pokud tato náhrada nepřislouší podle jiných předpisů,
- c) náhradu zaplacených nákladů trestního řízení a nákladů vazby a výkonu trestu,
- d) náhradu zaplacených nákladů obhajoby v původním trestním řízení,
- e) náhradu zaplaceného peněžitého trestu nebo úhrnu provedených srážek z odměny za práci při výkonu trestu nápravného opatření.

(2) Zvláštní zákon upraví podmínky uplatňování nároků vyplývajících ze zrušených výroků o trestu propadnutí majetku, propadnutí věci nebo zabránění věci, jakož i způsob náhrady a rozsah těchto nároků.

(3) Odškodnění v celém rozsahu se poskytuje jen tehdy, byl-li poškozený zcela zproštěn obžaloby a nebo byl-li rozsudek vyhlášený v původním řízení zrušen podle oddílu druhého v celém rozsahu. Dojde-li jen k částečné změně, poskytnete se od-

škodnění jen se zřetelem k rozdílu mezi tresty vykonanými na základě původního rozsudku a tresty uloženými v novém řízení.

(4) Pro způsob a rozsah náhrady za ztrátu na výdělků a náhrady škody na zdraví platí ustanovení občanského zákoníku;

- a) průměrným výdělkem před poškozením se rozumí průměrný výdělek v době před zahájením trestního stíhání,
- b) náhrada za ztrátu na výdělků po dobu vazby a výkonu trestu odnětí svobody nesmí přesáhnout částku 30 000 Kčs za 1 rok.

(5) Náhrada nepřesahující 30 000 Kčs se vyplátí v hotovosti. U náhrad přesahujících tuto částku se vyplátí 20 % přiznané náhrady, nejméně však 30 000 Kčs v hotovosti; zbytek v záručních státních dluhopisech splatných nejpozději do 10 let.

(6) Vláda České a Slovenské Federativní Republiky stanoví nařízením

- a) podmínky a způsob určování výše náhrady za ztrátu na výdělků vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně,
- b) podrobnosti k provedení ustanovení odstavce 5, zejména rozsah emisí státních dluhopisů, podmínky jejich vydávání a splácení a míru zúročení.

§ 24

(1) Při uplatnění nároků podle § 22 se postupuje podle ustanovení zákona č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem.

(2) Nárok je třeba uplatnit u soudu ve lhůtě dvou roků od právní moci zprošťujícího rozhodnutí nebo rozhodnutí odsuzujícího k mírnějšímu trestu a nebo rozhodnutí, kterým bylo trestní stíhání zastaveno; jinak nárok zaniká. Podobu předchozího projednávání nároku podle § 9 zákona č. 58/1969 Sb., nejdéle však po dobu šesti měsíců, tato doba neběží.

§ 25

(1) Pro účely důchodového zabezpečení se doba vazby a výkonu trestu odnětí svobody poškozeného, který byl podle tohoto zákona zcela zproštěn obžaloby, posuzuje jako doba pokračování v zaměstnání (pracovní činnosti), jež poškozený konal před vzetím do vazby (nástupu trestu), podle předpisů o sociálním zabezpečení. Stejně se posuzuje část doby výkonu trestu, po kterou byl trest vykonán neoprávněně, jestliže se podle tohoto zákona zruší odsuzující rozsudek jen zčásti.

(2) Jestliže poškozený v době nezákonného výkonu trestu vykonával práce, které by odůvodňovaly zařazení v zaměstnání do I. (II.) pracovní kategorie, posuzuje se výkon těchto prací jako výkon zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie.

(3) Ustanovení odstavce 1 se užije obdobně pro zápočet doby, po kterou poškozený v důsledku výkonu trestu nemohl po svém propuštění vykonávat zaměstnání (pracovní činnost); při výpočtu průměrného měsíčního výdělku (pracovní odměny) se nehledí k této době, a pokud je to pro poškozeného výhodnější, ani k době, po kterou nemohl vykonávat své dřívější zaměstnání (pracovní činnost).

(4) Pro výplatu dávky nesprávně vyměřené následkem vazby nebo výkonu trestu se nepoužije ustanovení § 95 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o tříleté době, v níž lze zvýšit nebo přiznat dávku.

(5) Doba vazby, výkonu trestu nebo doba, po kterou poškozený v důsledku výkonu trestu nemohl po svém propuštění vykonávat zaměstnání (pracovní činnost), se pro vznik a výši nároků náležejících z pracovního poměru a nemocenského pojištění započte jako doba trvání pracovního poměru.

(6) Ustanovení předchozích odstavců se užije i v případě, že rozhodnutí vyhlášené v původním řízení bylo v celém rozsahu zrušeno podle oddílu druhého nebo pátého.

(7) Poškozený, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona je poživitelem důchodu, může žádat, aby mu byl místo nároků vyplývajících z ustanovení předchozích odstavců poskytnut příplatek k důchodu ode dne účinnosti tohoto zákona v částce:

- a) 20 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody, ve kterém poškozený konal práce za zvlášť obtížných pracovních podmínek, které by odůvodňovaly jejich posuzování jako zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie,
- b) 15 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody v ostatních případech.

Příplatek se vyplácí jen do výše, která spolu s důchodem nepřevyšuje 3800 Kčs měsíčně.

§ 26

Právo žádat odškodnění přechází na dědice poškozeného, pokud jsou jimi děti, manžel a rodiče, s výjimkou nároků, které podle občanského zákoníku zanikají smrtí poškozeného.

§ 27

(1) Došlo-li k rehabilitaci poškozeného, na němž byl vykonán trest smrti nebo který zemřel ve výkonu trestu, mají ti, jímž zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu, kromě nároků, které na ně přešly podle § 26, též nárok na náhradu toho, co jim na výživném ušlo.

(2) Způsob náhrady nákladů na výživu se řídí ustanoveními občanského zákoníku. Při stanovení výše výživného se vychází z celého průměrného výdělku poškozeného před zahájením jeho trestního stíhání.

(3) Manželu a dětem poškozeného, na němž byl vykonán trest smrti nebo který zemřel ve výkonu trestu, které nemají nárok podle odstavce 1, bude přiznáno přiměřené odškodnění za ztížení životních poměrů, k nimž došlo v důsledku odsouzení poškozeného.

§ 28

Soudní řízení o odškodnění podle tohoto zákona jsou osvobozena od soudních poplatků.

Oddíl sedmý

Promlčení trestního stíhání

§ 29

Vyjde-li v průběhu řízení podle tohoto zákona najevo, že jednání osob, které přivedily nezákonnosti napravované tím-

to zákonem nebo k nim přispěly, zakládá podezření z trestného činu, jehož trestnost v den nabytí účinnosti tohoto zákona nezakládá promlčením, promlčecí doba takového činu neskončí před 1. lednem 1995.

Oddíl osmý

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 30

(1) Návrhy na obnovu řízení a stížnosti pro porušení zákona podané ve věcech uvedených v § 4, o nichž nebylo do nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto, se postoupí k přezkumnému řízení soudu příslušnému podle oddílu čtvrtého tohoto zákona. Totéž platí o nevyřízených podnětech ke stížnosti pro porušení zákona, pokud vyšly od osob oprávněných podle § 5 navrhnout zahájení přezkumného řízení.

(2) I v jiných věcech, než jsou uvedeny v tomto zákoně, je generální prokurátor povinen podat stížnost pro porušení zákona, jestliže přezkoumáním zjistí, že k porušení zákona došlo z důvodů uvedených v § 1.

§ 31

Přezkumnému řízení ve věcech uvedených v § 4 nebrání skutečnost, že nejvyšší soud už věc rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona.

§ 32

Postupu podle oddílu druhého nebo podání návrhu na zahájení přezkumného řízení podle tohoto zákona nebrání skutečnost, že o obdobném návrhu již soud v téže věci rozhodoval podle zákona č. 82/1968 Sb.

§ 33

(1) Bylo-li trestní stíhání pro některý z činů uvedených v § 2 a 4 zastaveno nebo přerušeno, mohou osoby uvedené v § 5 odst. 1 požádat, aby v trestním stíhání bylo pokračováno. Žádot lze podat do dvou let od účinnosti tohoto zákona.

(2) Ustanovení tohoto zákona se užije obdobně k rehabilitaci a odškodnění osob nezákonně zbavených osobní svobody v souvislosti s trestnými činy uvedenými v § 2 a 4 v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990, i když nebylo zahájeno trestní stíhání, pokud nedošlo k plnému odškodnění podle dříve platných předpisů. Ustanovení § 27 se užije obdobně.

(3) Pokud z povahy věci nevyplývá něco jiného, rozumí se odsouzeným též obviněný a obžalovaný. V řízení podle oddílu šestého se odsouzený označuje jako poškozený.

(4) Pokud tento zákon nemá zvláštních ustanovení, použijí se v řízení podle oddílu druhého až pátého ustanovení trestního řádu.

§ 34

Ustanovení oddílu šestého tohoto zákona se přiměřeně použije též v případech, kdy ve věcech, na které se vztahuje oddíl druhý a třetí tohoto zákona, byl rozsudek zcela nebo zčásti zrušen v době od 1. ledna 1990 do dne účinnosti tohoto zákona na základě mimořádného opravného prostředku podaného podle trestního řádu.

§ 35

Zrušuje se zákon č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 70/1970 Sb.

§ 36

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

120

ZÁKON

ze dne 23. dubna 1990,

kterým se upravují některé vztahy mezi odborovými organizacemi a zaměstnavateli

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

V případech, kdy právní předpisy zakládají oprávnění Revolučního odborového hnutí, se tato oprávnění za podmínek dále uvedených vztahují na odborové organizace a orgány vytvořené na základě svobodného odborového sdružování.

§ 2

(1) Působí-li v zaměstnavatelské organizaci vedle sebe více odborových organizací, musí zaměstnavatelská organizace v případech týkajících se všech nebo většího počtu pracovníků, kdy obecně závazné právní předpisy vyžadují projednání nebo souhlas odborového orgánu, plnit tyto povinnosti vůči příslušným orgánům všech zúčastněných odborových organizací, pokud se s nimi nedohodne jinak. Jestliže se orgány všech zúčastněných odborových organizací nedohodnou v době nejpozději do 15 dnů od požádání, zda souhlas udělí či nikoliv, je rozhodující stanovisko orgánu odborové organizace s největším počtem členů v zaměstnavatelské organizaci.

(2) Ustanovení první věty předchozího odstavce se obdobně použije i pro sjednávání kolektivních smluv s tím, že jménem kolektivu pracovníků mohou příslušné odborové orgány působící v zaměstnavatelské organizaci vystupovat a jednat s právními důsledky pro všechny pracovníky jen společně a ve vzájemné shodě, pokud se mezi sebou a se zaměstnavatelskou organizací nedohodnou jinak.

§ 3

(1) Působí-li v zaměstnavatelské organizaci vedle sebe více odborových organizací, vystupuje v pracovněprávních a obdobných vztazích týkajících se jednotlivých pracovníků příslušný

odborový orgán odborové organizace, jíž je pracovník členem.

(2) V případě uvedeném v odstavci 1 vystupuje v pracovněprávních a obdobných vztazích týkajících se pracovníka, který není odborově organizován, orgán odborové organizace s největším počtem členů v zaměstnavatelské organizaci, pokud pracovník neurčí jinak.

(3) Odmítne-li orgán odborové organizace udělit předchozí souhlas k výpovědi a nebo k okamžitému zrušení pracovního poměru daných pracovníkovi, může na žádost zaměstnavatelské organizace udělit souhlas vyšší orgán odborové organizace uvedený v předchozích odstavcích. Není-li takový orgán, postačí k uvedeným právním úkonům projednání s příslušným orgánem odborové organizace.

(4) Nemá-li odborová organizace vyšší odborový orgán, postačí k právním úkonům zaměstnavatelské organizace podle odstavce 3 vůči odborovým funkcionářům uvedeným v § 59 zákoníku práce souhlas orgánu odborové organizace.

§ 4

Pokud je v zaměstnavatelské organizaci ustavena rozhodčí komise (§ 207 a násl. zákoníku práce), postupuje se přiměřeně podle vyhlášky č. 42/1975 Sb., o projednávání a rozhodování pracovních sporů rozhodčími komisemi, ve znění vyhlášky č. 25/1983 Sb.

§ 5

Pokud zákon vyžaduje, aby právní předpis byl vydán v dohodě s orgánem Revolučního odborového hnutí, je nutno jej předem projednat s příslušnými odborovými orgány. Příslušnými odborovými orgány jsou orgány odborových svazů a sdružení, které mohou své pravomoce delegovat na orgány federace ne-

bo konfederace odborových svazů a sdružení. Ustanovení věty první platí obdobně ve vztahu k příslušným ústředním orgánům družstevních a společenských organizací.

§ 6

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

121

NAŘÍZENÍ VLÁDY

České a Slovenské Federativní Republiky

ze dne 23. dubna 1990

o pracovněprávních vztazích při soukromém podnikání občanů

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky nařizuje podle § 269 odst. 2 zákoníku práce, ve znění zákona č. 188/1988 Sb. (úplné znění č. 52/1989 Sb.):

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Na pracovněprávní vztahy, které vznikají při soukromém podnikání občanů, se vztahuje zákoník práce (dále jen „zákoník“), pokud toto nařízení nestanoví jinak.

§ 2

Kde ze zákoníku vyplývají práva nebo povinnosti organizací¹⁾ nebo vedoucímu organizace,²⁾ rozumí se tím pro účely tohoto nařízení občan, který je oprávněn podnikat podle zvláštního předpisu³⁾ (dále jen „podnikatel“).

§ 3

Jestliže u podnikatele působí odborová organizace, platí pro pracovněprávní vztahy ustanovení zákoníku, která upravují působnost odborů.

ODCHYLNÉ ÚPRAVY

§ 4

Pro pracovněprávní vztahy mezi podnikatelem a pracovníkem se nepoužijí tato ustanovení zákoníku: § 9 odst. 4, § 20

odst. 1, 4 a 6, § 21, § 26 odst. 2, § 27 odst. 1, 3 a 4, § 34, § 35 odst. 3, § 46 odst. 1 písm. f) část věty za středníkem, § 53 odst. 1 písm. b) a c), § 59 odst. 3, § 65 až 68, § 72, § 74 odst. 1 písm. b), e) a h) a odst. 2, § 75, 77 až 81, § 82 odst. 1, 3 a 6, § 85, 99a, § 111 odst. 2 až 5, § 112 až 113, § 114 odst. 1 a 3, § 116 odst. 1 až 3, § 118, § 119 odst. 1 věta poslední, § 139 odst. 4, § 140, 141, § 152 odst. 2, § 176 odst. 4, § 185 odst. 1, odst. 2 část věty za středníkem a odst. 5 věta druhá, § 186, 207 až 216, 227, 249 až 251, 268, § 269 odst. 1 a § 271.

§ 5

Kolektivní smlouva

(1) K zabezpečování oprávněných zájmů a potřeb pracovníků, ke zlepšování jejich pracovních, zdravotních, sociálních a kulturních podmínek může podnikatel s příslušným odborovým orgánem uzavřít kolektivní smlouvu.

(2) Za plnění závazků podnikatele přijatých v kolektivní smlouvě a za včasnou kontrolu jejich plnění odpovídá podle zákoníku podnikatel a další pracovníci jmenovitě uvedení v kolektivní smlouvě. Za plnění závazků přijatých příslušným odborovým orgánem odpovídá tento orgán podle stanov.

§ 6

Okamžité zrušení pracovního poměru nebo dohody o práci konané mimo pracovní poměr

Podnikatel může okamžitě zrušit pracovní poměr nebo dohodu o práci konané mimo pracovní poměr výjimečně také teh-

¹⁾ § 8 odst. 1 zákoníku práce.

²⁾ § 9 odst. 1 zákoníku práce.

³⁾ Například zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů.

dy, poruší-li pracovník zvlášť hrubým způsobem povinnosti vyplývající z pracovního poměru nebo dohody o práci konané mimo pracovní poměr a na podnikateli nelze spravedlivě požadovat, aby pokračoval v pracovním poměru nebo dohodě o práci konané mimo pracovní poměr.

§ 7

Pracovní řád

Za účelem vnitřního pořádku a upevňování pracovní kázně může podnikatel vydat pracovní řád.

§ 8

Pracovní doba

Nedovoluje-li povaha práce nebo podmínky provozu, aby pracovní doba byla rozvržena rovnoměrně na jednotlivé týdny, může podnikatel s pracovníkem dohodnout rozvržení pracovní doby nerovnoměrně, popřípadě za podmínek stanovených v nařízení vlády Československé socialistické republiky⁴⁾ (§ 92 odst. 3 písm. b) zákoníku) dohodnout odchylně nepřetržitý odpočinek v týdnu; průměrná pracovní doba nesmí přitom v určitém období, zpravidla čtyřtýdenním nebo v období celého kalendářního roku, přesahovat hranici stanovenou pro týdenní pracovní dobu.

Mzda

§ 9

(1) Podnikatel poskytuje pracovníku mzdu podle mzdového předpisu a v souladu s ním podle vnitřního mzdového předpisu, pracovní smlouvy, popřípadě kolektivní smlouvy. Jiná plnění peněžité hodnoty nesmí podnikatel pracovníku v souvislosti s pracovním poměrem poskytovat, pokud to právní předpisy nedovolují. Naturální požitky a jiná plnění za práci, která nejsou vyplácena v penězích, poskytuje podnikatel pracovníku pouze tehdy, stanoví-li to mzdový nebo jiný právní předpis, a to jako součást mzdy.

(2) Pracovníku se nezávisle na celkových výsledcích podnikatelské činnosti zaručují nároky vzniklé na mzdu, která nesmí být v jednotlivých tarifních stupních nižší než souhrn základního mzdového tarifu⁵⁾ podle mzdového předpisu a mzdových příplatků stanovených ve mzdovém předpisu, pokud pracovní smlouva nezaručí vyšší mzdu. V pracovní smlouvě nelze sjednat nižší mzdu, než stanoví mzdový předpis.

§ 10

Podnikatel může stanovit normy spotřeby práce. Normy spotřeby práce musí odpovídat pracovnímu tempu přiměřenému fyziologickým možnostem pracovníka, zahrnovat obecně nutné přestávky a nezbytný čas vyplývající z užívání osobních ochran-

ných pomůcek a z právních a ostatních předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

§ 11

(1) Za práci přesčas poskytuje podnikatel pracovníku k dosažení mzdy příplatek ve výši nejméně 25 % základního mzdového tarifu, a jde-li o práci přesčas v noci nebo ve dnech nepřetržitého odpočinku v týdnu, příplatek ve výši nejméně 50 % základního mzdového tarifu. Mzdový předpis může stanovit jednotný příplatek ve výši nejméně 33 % základního mzdového tarifu.

(2) Podnikatel může s pracovníkem dohodnout poskytnutí náhradního volna za práci přesčas místo příplatku; dohodnuté náhradní volno je povinen poskytnout pracovníku nejpozději v době tří kalendářních měsíců po výkonu práce přesčas, pokud nebyla sjednána delší doba.

§ 12

V pracovní smlouvě, popřípadě v kolektivní smlouvě lze dohodnout, že některé složky mzdy s výjimkou mzdy podle § 9 odst. 2 a mzdových příplatků jsou splatné později než za měsíční období.

§ 13

Podnikatel, který provozuje podnikatelskou činnost prostřednictvím vedoucího nebo jiného pracovníka,⁶⁾ může mu zřídit za podmínek stanovených mzdovým předpisem osobní účet mzdy. Na osobní účet se převádějí mzdovým předpisem stanovené nadtarifní složky mzdy, na něž vznikl nárok; nelze však na něj převádět mzdu podle § 9 odst. 2. Mzdový předpis stanoví, po jaké době, popřípadě za jakých podmínek se příslušné částky mzdy z osobního účtu vedoucímu nebo jinému pracovníku vyplátí, a ve kterých případech nárok na ně v závislosti na jeho dlouhodobých pracovních výsledcích zcela nebo zčásti zaniká.

Péče o pracovníky

§ 14

Podnikatel může pracovníkům zabezpečovat stravování a vhodné nápoje přímo na pracovišti nebo v jeho blízkosti; přitom může pracovníkům poskytnout příspěvek až do výše 10 Kčs denně. Stravování podle předchozí věty musí odpovídat zásadám správné výživy.

§ 15

Podnikatel pečuje o prohlubování kvalifikace pracovníků, popřípadě o její zvyšování a zabezpečuje, aby byli zaměstnávání pracemi odpovídajícími dosažené kvalifikaci.

⁴⁾ § 13 nařízení vlády ČSSR č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

⁵⁾ § 13 vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 135/1990 Sb., o odměňování pracovníků při soukromém podnikání občanů.

⁶⁾ § 7 odst. 4 zákona č. 105/1990 Sb.

§ 16

Odchylné použití některých ustanovení

Na práva a povinnosti mezi podnikatelem a pracovníkem vyplývající z § 74 odst. 1 písm. g), § 95 odst. 2, § 105 odst. 4, § 133 odst. 6, § 150 odst. 2 a § 167 odst. 2 zákoníku se použijí přiměřeně pracovní právní předpisy vydané pro organizace s obdobnou činností, jakou provozuje podnikatel.

§ 17

Přechod práv a povinností z pracovních vztahů

Smrtí podnikatele přecházejí na jeho dědice práva a povinnosti z pracovních vztahů.⁷⁾

§ 18

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. května 1990.

Čalfa v. r.

122**VYHLÁŠKA**

federálního ministerstva práce a sociálních věcí

ze dne 9. dubna 1990

**o odměňování pracovníků aparátu politických stran
a společenských organizací**

Federální ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 123 odst. 1 písm. a) a b) zákoníku práce (úplné znění č. 52/1989 Sb.) po projednání s ministerstvem financí, cen a mezd České republiky, ministerstvem financí, cen a mezd Slovenské republiky a ostatními zainteresovanými ústředními orgány:

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Tato vyhláška se vztahuje na pracovníky aparátů ústředních, krajských (oblastních), okresních a městských orgánů politických stran, odborových organizací, společenských organizací a zájmových organizací, kteří vykonávají své funkce v pracovním poměru (dále jen „pracovníci“ a „organizace“).¹⁾

(2) Tato vyhláška se nevztahuje

- a) na vedoucí pracovníky aparátu organizací, u nichž volbou nebo jmenováním není založen pracovní poměr k organizaci,²⁾

b) na pracovníky podniků a hospodářských zařízení organizací,

c) na uvolněné pracovníky pro výkon funkce v organizaci,³⁾

d) na pracovníky, o nichž to stanoví zvláštní předpisy.⁴⁾

(3) Organizace může stanovit, že pracovníci v účelových zařízeních, která jsou součástí aparátu organizace, se odměňují podle vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 146/1989 Sb., o odměňování pracovníků v malých organizacích.

Politici, odborní a administrativní pracovníci

§ 2

Organizace zařadí pracovníka na základě sjednaného druhu práce vymezeného v pracovní smlouvě nebo při jeho volbě anebo jmenování a vykonávané pracovní činnosti do příslušné funk-

⁷⁾ § 12 odst. 2 zákona č. 105/1990 Sb.

¹⁾ Článek 6 ústavního zákona č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, ve znění ústavního zákona č. 135/1989 Sb.

²⁾ § 27 odst. 3 a 4 zákoníku práce.

³⁾ § 124 odst. 2 zákoníku práce.

Vyhláška Ústřední rady odborů a federálního ministerstva financí č. 172/1973 Sb., o uvolňování pracovníků ze zaměstnání k výkonu funkce v Revolučním odborovém hnutí.

⁴⁾ Např. výnos federálního ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 16. dubna 1981 č. j. 31-588/81-7308 o odměňování redaktorů-novinářů (reg. v části 16/1981 Sb.), ve znění pozdějších předpisů.

ce podle katalogu funkcí a mzdových tarifů, který tvoří přílohu této vyhlášky.

§ 3

Základní plat

(1) Organizace určí pracovníkovi základní plat v rámci rozpětí mzdového tarifu stanoveného v části A katalogu funkcí a mzdových tarifů pro funkci, do které je zařazen; přitom výši základního platu diferencuje podle hledisek stanovených organizací.

(2) Pracovníkovi, který je zvolen, popřípadě jmenován do vedoucí funkce uvedené v části B katalogu funkcí a mzdových tarifů, určí příslušný ústřední orgán organizace základní plat v rámci rozpětí mzdového tarifu stanoveného v části B. Příslušný ústřední orgán politické strany a příslušný ústřední orgán odborové organizace může výši základního platu stanovit i nad stanovenou horní hranici rozpětí přiměřeně k výši funkčního platu poskytovaného členům vlády.

(3) Absolventu školy⁵⁾ po dobu nástupní praxe stanoví organizace základní plat v rámci mzdového tarifu nejnižší funkce, pro níž je v katalogu funkcí a mzdových tarifů (příloha) předepsán kvalifikační předpoklad stupně školního vzdělání, kterého absolvent dosáhl.

(4) Výši základního platu v rámci rozpětí určí organizace též s přihlédnutím k prospěchu, s nímž absolvent dokončil školu.

(5) Přeřadí-li organizace pracovníka zařazeného do funkce s nižším mzdovým tarifem, přísluší mu dosavadní základní plat ještě po dobu jednoho kalendářního měsíce následujícího po dni účinnosti tohoto opatření. Snížení základního platu v rámci rozpětí mzdového tarifu těžší funkce může organizace provést, pokud je s odůvodněním pracovníkovi písemně oznámí a doručí nejméně jeden kalendářní měsíc před jeho účinností.

(6) Ustanovení odstavce 5 se nevztahuje na snížení základního platu provedené na základě pravomocného kárného opatření nebo v důsledku pravomocného soudního rozhodnutí.

(7) Zvýší-li organizace pracovníkovi základní plat v rámci stanoveného rozpětí nebo přeřadí-li ho do funkce s vyšším mzdovým tarifem, přísluší mu nový základní plat ode dne účinnosti tohoto opatření.

(8) Dohodne-li organizace s pracovníkem zastupování pracovníka zařazeného do funkce s vyšším mzdovým tarifem, který svou funkci přechodně nevykonává, přísluší zastupujícímu pracovníkovi základní plat v rámci rozpětí mzdového tarifu stanoveného pro tuto funkci, a to od počátku zastupování, pokud trvá alespoň po dobu čtyř týdnů.

§ 4

Osobní plat

(1) Pracovníkovi, který vynikajícími pracovními výsledky prokazuje mimořádné osobní schopnosti pro výkon funkce,

může organizace přiznat místo základního platu osobní plat převyšující až o jednu třetinu horní hranici rozpětí mzdového tarifu stanoveného pro příslušnou funkci. Toto ustanovení se netýká pracovníků zařazených do funkcí uvedených v části B přílohy této vyhlášky.

(2) Osobní plat poskytuje organizace pracovníku jen po dobu, po kterou trvají důvody, pro které mu byl osobní plat přiznán.

§ 5

Mzda za práci přesčas

(1) Za hodinu práce přesčas⁶⁾ přísluší pracovníku alikvotní část základního platu, a to

- a) ve výši 1/185 měsíčního základního platu při 42,5hodinové týdenní pracovní době,
- b) ve výši 1/180 měsíčního základního platu při 41,25hodinové týdenní pracovní době,
- c) ve výši 1/175 měsíčního základního platu při 40hodinové týdenní pracovní době.

(2) Vedle základního platu podle odstavce 1 a případných ostatních dosažených složek mzdy přísluší pracovníkovi, jemuž nebylo poskytnuto náhradní volno za práci přesčas,⁷⁾ příplatek

- a) ve výši 25 % tohoto základního platu nebo
- b) ve výši 50 % tohoto základního platu, jde-li o práci přesčas v noci nebo ve dnech nepřetržitého odpočinku v týdnu anebo
- c) ve výši 33 % tohoto základního platu, jde-li o práci se střídavými denními, nočními, sobotními a nedělními směny bez ohledu na to, kdy k práci přesčas došlo.

(3) Pracovníkům zařazeným do funkcí, u nichž je podle částí A a B přílohy přihlédnuto ve stanoveném mzdovém tarifu k případné práci přesčas, přísluší mzda za práci přesčas podle předchozích ustanovení, pouze jde-li o práci přesčas v noci nebo v den pracovního klidu, s výjimkou předsedy příslušného ústředního orgánu organizace a jemu na roveň postavené funkce, u něhož je mzda za případnou práci přesčas i v tuto dobu zahrnuta v základním platu.

§ 6

Mzda při odborném školení a přezkušování

Za dobu účasti na školení, studiu při zaměstnání a přezkušování za účelem prohloubení kvalifikace k výkonu zastávané funkce (§ 126 odst. 3 a § 141a zákoníku práce) poskytne organizace pracovníkovi mzdu jako při výkonu práce nebo nelze-li mu ji za tuto dobu určit, mzdu ve výši průměrného výdělku bez mzdy za práci přesčas.⁸⁾

§ 7

Příplatek za práci v odpoledních směněch

(1) Pracovníkům, kteří pracují v odpolední (druhé) směně, může organizace poskytovat příplatek ve výši 1,50 Kčs až

⁵⁾ § 3 odst. 3 písm. a) nařízení vlády ČSSR č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

⁶⁾ § 96 zákoníku práce.

⁷⁾ § 116 zákoníku práce.

⁸⁾ Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 235/1988 Sb., o zjišťování a používání průměrného výdělku.

2,50 Kčs za hodinu, nejvýše však za 8 hodin.

(2) Odpolední (druhou) směnou se rozumí směna, v níž alespoň 5 hodin připadá do doby od 14 do 22 hodin, pokud práce (činnost) probíhá alespoň ve dvou směnách nejméně po dobu 14 hodin v kalendářním dni.

(3) Pracovníkům, kteří pracují ve dvousměnném režimu na pracovištích s celodenním provozem, může organizace poskytovat příplatek ve stejné výši, avšak na rozdíl od odstavců 1 a 2 za odpracované hodiny v době od 14 do 22 hodin.

(4) Příplatek nelze poskytovat za práci přesčas s výjimkou případů, kdy pracovník za práci přesčas čerpá náhradní volno.

§ 8

Příplatek za práci v nočních směnách

(1) Pracovníkům, kteří pracují v noční směně, může organizace poskytovat příplatek ve výši 2,50 Kčs za hodinu, nejvýše však za 8 hodin.

(2) Noční směnou se rozumí směna, v níž alespoň 5 hodin připadá do doby od 22 do 6 hodin.

(3) Příplatek ve stejné výši lze poskytovat pracovníkům též při práci v noci, nejde-li o noční směnu. Práci v noci je práce konaná mezi 22. a 6. hodinou.

(4) Příplatek nelze poskytovat

- za práci přesčas s výjimkou případů, kdy pracovník za práci přesčas čerpá náhradní volno,
- končí-li práce v noci před 24. hodinou nebo začíná-li po 4. hodině nebo
- po dobu, za kterou se pracovníkovi poskytuje příplatek za práci v odpolední (druhé) směně.

§ 9

Příplatek za práci o sobotách a nedělích

(1) Pracovníkům, kteří v rámci stanovené týdenní pracovní doby pracují v sobotu a v neděli, poskytuje organizace k dosažené hodinové mzdě v tyto dny příplatek ve výši 50 % příslušné části základního platu (§ 5 odst. 1), a jde-li o práci nad stanovenou týdenní pracovní dobu, ve výši 25 %. Příplatek ve výši 50 % příslušné části základního platu může organizace poskytnout též v případě, kdy pracovník za práci přesčas v sobotu a neděli čerpá náhradní volno.

(2) Příplatek se neposkytuje za práci o sobotách a nedělích, které podle zvláštního předpisu jsou pracovními dny.

§ 10

Příplatek za cizí jazyk

(1) Pracovníkovi, od něhož organizace vyžaduje používání cizího jazyka při výkonu funkce a který jeho znalost prokáže, může organizace poskytovat příplatek, pokud jeho používání nehodnotí při určení výše základního platu v rámci rozpětí (§ 3).

(2) Výše příplatku může činit za každý jazyk až 100 Kčs měsíčně, a pokud znalost jazyka je prokázána státní zkouškou, až 200 Kčs měsíčně.

(3) Příplatek nelze poskytovat pracovníku za jeho občasně používání cizího jazyka na úrovni obvyklých znalostí odpovídajících stupni školního vzdělání, který se požaduje pro výkon příslušné funkce, a dále za jeho znalost českého a slovenského jazyka, popřípadě jazyka národnostní menšiny, který se běžně používá v oblasti, v níž národnostní menšina žije a pracovník trvale pracuje.

§ 11

Paušalizace a kumulace příplatků

Organizace může mzdu a příplatek za práci přesčas (§ 5) a příplatky podle § 7, 8, 9 a 10 na základě jejich dosavadního nebo předpokládaného rozsahu poskytovat jednotlivým pracovníkům též průměrnými předem až na dobu 12 měsíců určenými paušálními částkami stanovenými pro měsíční období nebo za odpracovanou hodinu; tyto částky může organizace kumulovat do jednotné částky.

Odměňování dělnických povolání a obchodně provozních pracovníků

§ 12

(1) Odměňování dělnických povolání se řídí vyhláškou federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 146/1989 Sb., o odměňování pracovníků v malých organizacích, s výjimkou § 1, 4 a § 13 odst. 1.

(2) Pro odměňování obchodně provozních pracovníků může organizace uplatnit vyhlášku uvedenou v odstavci 1; přitom při uplatňování mzdových forem může místo podle § 4 cit. vyhlášky postupovat podle § 13 této vyhlášky.

Mzdové formy

§ 13

(1) Organizace může poskytovat pracovníkům odměny za úspěšné a iniciativní plnění pracovních úkolů a za dosažené pracovní výsledky. Odměnu lze stanovit též předem. Pracovníkům vykonávajícím dělnické práce, obchodně provozní činnosti nebo rutinní a opakující se administrativní a hospodářské činnosti lze tyto odměny poskytovat spolu s tarifní mzdou měsíčně.

(2) Za splnění mimořádných nebo jednorázových úkolů nebo za jiné výjimečné zásluhy může organizace poskytnout pracovníkovi mimořádnou odměnu.

(3) Z prostředků vyčleněných na odměny může organizace vytvářet fondy vedoucích pracovníků k poskytování odměn v jejich pravomoci.

(4) Organizace může pracovníkům poskytovat prémie v závislosti na plnění předem stanovených ukazatelů a podmínek, zejména dělnickým povoláním za dosažení věcných úspor.

(5) Organizace vydá pro uplatňování odměn a prémie vnitřní mzdový předpis.

Společná a závěrečná ustanovení

§ 14

(1) Organizace je povinna umožnit pracovníkům nahlížet do vyhlášky a oznámit jim jejich mzdové zařazení a vyšší základní plat (tarifní mzdy).

(2) Opatření podle této vyhlášky činí organizace v souladu s předpisy, kterými je upravena působnost odborových orgánů v oblasti odměňování práce.

(3) Pokud byl pracovníku určen podle dosavadních předpisů základní (osobní) plat vyšší, než mu lze určit podle této vyhlášky, může mu ho organizace ponechat po dobu výkonu funkce (činnosti), pro kterou byl stanoven.

§ 15

Dnem účinnosti této vyhlášky pozbývají v organizaci platnosti dosavadní mzdové předpisy (platové řady) pro odměňování pracovníků, na něž se vztahuje tato vyhláška, které vydaly

příslušné úřední orgány organizací včetně Směrnice ústředního výboru Národní fronty ČSSR pro poskytování odměn pracovníkům orgánů a organizací Národní fronty ze dne 6. října 1976 a Směrnice ústředního výboru Národní fronty ČSSR č. j. 93/1988 ze dne 31. srpna 1988 k uplatnění výnosu federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. j. 515-38434-5147 ze dne 26. května 1988 o odměňování pracovníků dělnických povolání v orgánech státní správy a některých dalších organizacích, ve znění směrnice č. j. III./726/88 ze dne 13. prosince 1988.

§ 16

Pokud organizace, které vznikly po 17. listopadu 1989, postupovaly v souladu s předpisy podle § 15, považuje se tento postup za postup učiněný v souladu s § 113 odst. 1 zákoníku práce.

§ 17

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. května 1990.

Ministr:

Miller v. r.

Příloha vyhlášky č. 122/1990 Sb.

Katalog funkcí a mzdových tarifů

1. Kvalifikační katalog funkcí a mzdových tarifů stanoví
  - v části A označení funkce politických, odborných a administrativních pracovníků a rozpětí mzdových tarifů pro tyto funkce,
  - v části B označení a členění volených, popřípadě jmenovaných vedoucích funkcí ústředních orgánů a rozpětí mzdových tarifů pro tyto funkce,
  - v části C stručné pracovní charakteristiky funkcí a kvalifikační předpoklady školního vzdělání.
2. Pro účely odstupňování výše mzdových tarifů se organizace rozdělují do dvou kategorií. Do první kategorie jsou zařazeny Občanské fórum, Veřejnost proti násilí, politické strany, odborové organizace, svazy družstevních rolníků, Shromáždění politických stran a sdružení v ČSFR, Národní fronta – sdružení politických stran, hnutí a společenských organizací České republiky, Národní fronta – sdružení společenských a zájmových organizací v Slovenské republice a Československý ústav zahranič-

ní. Ministr práce a sociálních věcí může v odůvodněných případech zařadit do první kategorie další nově ustanovené významné společenské a zájmové organizace; jde-li o organizaci s působností pouze v České republice nebo ve Slovenské republice, činí tak v dohodě s ministrem financí, cen a mezd příslušné republiky. Ostatní společenské a zájmové organizace se zařazují do druhé kategorie.

3. Kvalifikační předpoklad školního vzdělání uvedený u jednotlivých funkcí v části C je orientační; stupeň a směr tohoto předpokladu, požadovanou délku praxe, popřípadě další kvalifikační požadavky a dále postup při zařazování pracovníků do funkcí v případech, kdy pracovník kvalifikační předpoklady a požadavky neplní, může organizace blíže vymezit.

4. Organizace může podle potřeby doplnit bližší označení funkcí, rozvést a konkretizovat pracovní charakteristiky funkcí a doplnit je o srovnatelné příklady pracovních činností.

Část A — Mzdové tarify funkcí politických, odborných a administrativních pracovníků

F u n k c e		Mzdové tarify pro organizace kategorie I			Mzdové tarify pro organizace kategorie II		
		ústřední orgány ¹⁾	krajské orgány ²⁾	okresní orgány ³⁾	ústřední orgány ¹⁾	krajské orgány ²⁾	okresní orgány ³⁾
čís.	název	Kčs měsíčně od do	Kčs měsíčně od do	Kčs měsíčně od do	Kčs měsíčně od do	Kčs měsíčně od do	Kčs měsíčně od do
1 a)	vedoucí oddělení	4600—6200	4000—5800	2900—5000	3400—5200	2900—5000	2100—4600
b)	předseda, ved. tajemník						
2 a)	zástupce ved. oddělení	4000—5600	3400—5000	2600—4500	2850—4800	2600—4500	1900—4100
b)	poradce předsedy						
c)	místopředseda, tajemník						
3 a)	vedoucí odboru	4000—5400	—	—	2850—4600	—	—
b)	poradce místopř., tajemník						
4 a)	samostat. polit. prac. – instruktor	3300—4700	2900—4300	—	2600—4100	2500—3800	—
b)	specialista						
5 a)	samostat. polit. pracovník	2900—4150	1900—3800		2300—3800	1800—3500	
b)	vedoucí odborný referent						
6 a)	politický pracovník	2300—3800	1800—3200		2100—3300	1600—3000	
b)	samostat. odbor. referent						
7 a)	politický pracovník	2000—3300	1600—2800		2000—3000	1500—2700	
b)	odborný referent						
8	samostatný referent	1600—2800	1500—2400		1600—2600	1400—2300	
9	referent	1500—2600	1400—2000		1500—2400	1300—1900	
10	hosp. správní pracovník	1300—2200	1300—1800		1300—1900	1250—1700	
11	admin. pracovník	1200—1800	1200—1500		1200—1700	1200—1500	

U funkcí č. 1 až 5 je v mzdovém tarifu zahrnuta mzda za případnou práci přesčas (§ 5 odst. 3 vyhlášky).

¹⁾ ústřední federální, republikové, zemské orgány;

²⁾ orgány krajské, oblastní, městské v Praze a v Bratislavě;

³⁾ orgány okresní, obvodní v Praze a Bratislavě, městské.

Část B — Mzdové tarify pro vedoucí funkce ústředních orgánů

Název funkce	Kategorie I mzdový tarif	Kategorie II mzdový tarif
	Kčs měsíčně od do	Kčs měsíčně od do
předseda, ústřední (generální, první) tajemník	5500—9000	5000—8000
místopředseda, tajemník	5000—7700	4500—7000

U těchto funkcí je ve mzdovém tarifu zahrnuta mzda za případnou práci přesčas (§ 5 odst. 3 vyhlášky).

Část C — Pracovní charakteristiky funkcí

Funkce č. 1a) – vedoucí oddělení – řídí práci a odpovídá za činnost oddělení ústředního (federálního, republikového, zemského) orgánu v rámci stanov a podle pokynů příslušného orgánu; v mezích své působnosti zastupuje organizaci navenek.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské

Funkce č. 1b) – předseda, vedoucí tajemník – řídí práci a odpovídá za činnost aparátu krajského (oblastního, okresního, městského) orgánu, zejména zabezpečuje plnění usnesení příslušných orgánů; zastupuje orgán a organizaci navenek.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské nebo úplné střední

Funkce č. 2a) – zástupce vedoucího oddělení – zastupuje vedoucího oddělení ústředního (federálního, republikového, zemského) orgánu v plném rozsahu jeho činnosti, popřípadě zároveň vede některý odbor v oddělení.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské

Funkce č. 2b) – poradce předsedy (ústředního, generálního tajemníka) – zpracovává pro předsedu stanoviska a rozborů k zásadním materiálům, zabezpečuje (koordinuje) komplexní přípravu podkladů pro jednání příslušného ústředního orgánu, připravuje podklady pro projevy předsedy.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské

Funkce č. 2c) – místopředseda, tajemník, vedoucí politický pracovník – zastupuje na svěřeném úseku předsedu (vedoucího tajemníka) krajského (oblastního, okresního, městského) orgánu, řídí tento úsek, zabezpečuje a odpovídá za přípravu ma-

teriálů pro jednání orgánu, jedná s jinými orgány a organizacemi.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské nebo úplné střední

Funkce č. 3a) – vedoucí odboru – řídí práci a odpovídá za činnost odboru na ústředním (federálním, republikovém, zemském) orgánu; v mezích své působnosti zastupuje organizaci navenek.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské

Funkce č. 3b) – poradce místopředsedy, tajemníka – zpracovává pro místopředsedu (tajemníka) ústředního orgánu stanoviska a rozborů k zásadním materiálům, plní svěřené úkoly, připravuje podklady pro projevy místopředsedy (tajemníka) ústředního orgánu.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské

Funkce č. 4a) – samostatný politický pracovník – instruktor – v aparátu ústředního nebo krajského orgánu samostatně připravuje nejzávažnější koncepční řešení a stanoviska politického a společenského charakteru, složitá politickoorganizační práce s vysokou mírou odpovědnosti, popř. s vedením úseku.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské

Funkce č. 4b) – specialista – v aparátu ústředního nebo krajského orgánu tvůrčím způsobem plní a zabezpečuje rozhodující odborné (technické, ekonomické, právní) úkoly, zpracovává náročná odborná stanoviska k legislativním a jiným závažným opatřením, popřípadě vede pracovní skupinu nebo specializovaný úsek činnosti.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské

Funkce č. 5a) – samostatný politický pracovník – samostatně tvůrčím způsobem zpracovává koncepční materiály a zabezpečuje realizaci rozhodujících úkolů politického a společenského charakteru, vede (metodicky usměrňuje) úsek činnosti; projednává návrhy opatření s orgány a organizacemi, metodicky pomáhá nižším článkům organizace.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské nebo úplné střední

Funkce č. 5b) – vedoucí odborný referent – tvůrčím způsobem plní a zabezpečuje náročné odborné (technické, ekonomické, právní, sociální) úkoly na ústředním (krajském) orgánu; samostatně řeší nejnáročnější odborné úkoly na územním orgánu; vede (metodicky usměrňuje) úsek odborné agendy.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské nebo úplné střední

Funkce č. 6a) – politický pracovník – samostatně zajišťuje a plní politickoorganizační úkoly, připravuje návrhy politické a společenské povahy, pomáhá při zakládání a organizování činnosti základních organizací, podle pokynů jedná s jinými orgány a organizacemi.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské nebo úplné střední

Funkce č. 6b) – samostatný odborný referent – samostatně vykonává náročné odborné práce (technické, právní, ekonomické povahy), připravuje návrhy odborných směrnic, pokynů, rozhodnutí a stanovisek a zabezpečuje jejich realizaci; vede úsek hospodářsko správní, finanční a účetní agendy.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské nebo úplné střední

Funkce č. 7a) – politický pracovník – zajišťuje a plní politickoorganizační úkoly podle pokynů.

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské nebo úplné střední

Funkce č. 7b) – odborný referent – vykonává náročné odborné práce podle rámcových pokynů; vykonává běžnou odbornou agendu na základě obecně závazných a jiných předpisů a usnesení orgánu; vedení účtárny (hospodář).

Kvalifikační předpoklad vzdělání: vysokoškolské nebo úplné střední

Funkce č. 8 – samostatný referent – samostatně vykonává odborné práce na úseku organizačním, technickém, hospodářsko-finančním spočívající převážně v aplikaci závazných právních a jiných předpisů, směrnic apod. (účetní, sekretářka apod.).

Kvalifikační předpoklad vzdělání: úplné střední

Funkce č. 9 – referent – vykonává odborné práce podle pokynů vedoucího (korespondentka, obsluha náročné reprodukční techniky).

Kvalifikační předpoklad vzdělání: úplné střední nebo střední

Funkce č. 10 – hospodářsko správní pracovník – vykonává práce hospodářské, správní, administrativní povahy (obsluha telefonní stanice a jednoduché reprodukční techniky, statistika, spisová manipulace apod.).

Kvalifikační předpoklad vzdělání: střední

Funkce č. 11 – administrativní pracovník – vykonává jednoduché administrativní práce (pomocné statistické, evidenční práce, manipulace a doručování písemností).

Kvalifikační předpoklad vzdělání: střední nebo základní

123

VYHLÁŠKA

federalního ministerstva práce a sociálních věcí

ze dne 20. dubna 1990,

kteřou se mění a doplňuje vyhláška č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, a vyhláška č. 91/1958 Sb., kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců

Federalní ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 177 odst. 1 až 3 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, a podle § 2 odst. 3, § 9, 51 a 63 zákona č. 54/1956 Sb., a nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců:

Čl. I

Vyhláška federalního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, se mění a doplňuje takto:

1. § 2 se doplňuje odstavcem 3, který zní:

„(3) Za zaměstnání se považuje též příprava ke vstupu do náboženského řádu (tzv. noviciát), nejvýše však doba dvou let; za měsíční hrubý výdělek se přitom považuje fiktivní výdělek.“

2. § 3 zní:

„§ 3

K § 8 odst. 1 zákona

Jako zaměstnání se hodnotí důchodové pojištění jednotlivě hospodařícího rolníka, spolupracujícího člena jeho rodiny a jiné osoby samostatně hospodařící po 30. září 1948 do 30. dubna 1990. Podmínkou přitom je zaplacení pojistného vyměřuje-li se za toto období pojistné po 30. dubnu 1990, vyměří se ve výši 50 Kčs měsíčně. Zaplacení pojistného se však nevyžaduje, jde-li o činnost manželky jednotlivě hospodařícího rolníka před 1. lednem 1969. K době, za níž nebylo zaplacené pojistné, do dne, od něhož se přiznává nebo zvyšuje důchod, se přihlédne jako k době zaměstnání až ode dne zaplacení pojistného.“

3. § 6 zní.

„§ 6

(1) Dobou nezaměstnanosti je doba, po kterou byl občan veden v evidenci příslušného státního orgánu jako uchazeč o zaměstnání.

(2) Dobou nezaměstnanosti je též doba před 9. květnem 1945, po kterou občan nebyl nebo nemohl být zaměstnán v době nsvobody z důvodu politického, národnostního nebo rasového

útluku, a doba výluk, stávek a perzekuce po činnosti v dělnickém hnutí.

(3) Doba, po kterou byl občan veden v evidenci jako uchazeč o zaměstnání, se prokazuje potvrzením příslušného státního orgánu, který občana vedl v této evidenci.“

4. § 10 včetně nadpisu zní:

„§ 10

Zápočet doby zaměstnání v cizině

K § 11 písm. b) zákona

(1) Pojistné se platí na základě přihlášky na účet příslušného orgánu sociálního zabezpečení. Pojistné se platí nejdříve za dobu po 30. dubnu 1990.

(2) Placení pojistného se ukončuje na základě odhlášky.

(3) Pojistné se platí za celý kalendářní měsíc. Pokud se občan s příslušným orgánem nedohodne jinak, platí se dopředu a v měsíčních splátkách.

(4) Ustanovení § 63 odst. 5, § 64 odst. 4, § 65 a § 72 odst. 1 a 4 platí zde obdobně.“

5. V § 11 odst. 1 písm. d) se vypouštějí slova „hlavě první a druhé“.

6. V poznámce pod čarou č. 21 se na konci připojují tato slova: „Vyhláška Úřadu pro vynálezy a objevy č. 29/1986 Sb., o plánování tématických úkolů.“

7. V § 11 odst. 2 písm. d) se za slovo „úraz“ vkládají slova „(nemoc z povolání)“.

8. V § 11 odst. 5 se za slova „který byl“ vkládají slova „před 1. květnem 1990“.

9. V § 11 odst. 6 se za slova „§ 63 odst. 4 zákona“ vkládají tato slova: „anebo občana vykonávajícího civilní službu (§ 56a)“.

10. V § 13 se za slova „28 let“ vkládají tato slova: „nebo podle § 34 a 38 zákona anebo § 56a“.

11. V § 16 se vypouští odstavec 2 a zrušuje se označení odstavce 1.

12. V § 19 se v odstavci 1 vypouští věta druhá.

13. V § 19 se v odstavci 2 vypouštějí slova „a příjmy občana poskytujícího věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru“.

14. § 19 se doplňuje odstavcem 8, který zní:

„(8) Jde-li o osoby samostatně výdělečně činné, zkoumá se splnění podmínky podstatného poklesu výdělku z výdělku

dosaženého za předchozí kalendářní rok. Za výdělek se pro tyto účely považuje vyměřovací základ (§ 65).“.

15. V § 23 odst. 1 věta druhá zní: „Jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou, považuje se za příjem z její činnosti vyměřovací základ (§ 65).“.

16. V § 23 odst. 2 věta třetí zní: „Jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou, zkrátí se důchod vždy po uplynutí kalendářního roku.“.

17. V § 35 odst. 2 se slova „ve výši 40 %“ nahrazují slovy „ve výši 50 %“.

18. § 35 se doplňuje odstavcem 3, který zní:

„(3) Vyplácí-li se podle předchozích odstavců část důchodu, vyplácí se vždy ve výši nejméně jedné poloviny důchodu, a to celkem pro všechny oprávněné.“.

19. V § 37 odst. 3 se ve větě druhé vypouštějí slova „s výjimkou zařízení pro zrakově postižené, jde-li o dítě úplně nevidomé ve věku do 14 let“.

20. V § 40 odst. 1 se vypouští věta druhá.

21. § 42 odst. 2 zní:

„(2) Hrubými výdělky jsou i výdělky za kalendářní měsíce, ve kterých občan činný na základě dohody o pracovní činnosti nebyl nemocensky zabezpečen jen proto, že jeho příjem nedosáhl výdělku 400 Kčs měsíčně.“.

22. § 44 odst. 1 zní:

„(1) Za experty v zahraničí se považují českoslovenští občané, kteří v rámci mezinárodní spolupráce vykonávají v cizině pro zahraniční zaměstnavatele činnost zprostředkovanou příslušným československým státním orgánem nebo oprávněnou československou organizací, pokud tito občané hradí pravidelný příspěvek podle zvláštních předpisů.“.

23. V § 45 se vypouští ustanovení písmene c); dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

24. Za § 56 se vkládá nový § 56a, který včetně nadpisu zní:

„§ 56a

Občané vykonávající civilní službu

(1) Za zaměstnání se považuje doba výkonu civilní služby.⁷⁰⁾ Pro zjišťování průměrného měsíčního výdělku se však tato doba posuzuje jako náhradní doba.

(2) Úraz utrpěný při výkonu činnosti prováděné v rámci civilní služby podle pokynů organizace nebo v přímé souvislosti s takovým výkonem se považuje za pracovní úraz; ustanovení § 19 odst. 2 zákona platí obdobně.

(3) Doba výkonu civilní služby se prokazuje potvrzením národního výboru, který vydal povolávací příkaz k nastoupení civilní služby. Organizace, v níž se vykonává civilní služba, je povinna vést potřebnou evidenci a poskytnout tomuto národnímu výboru potřebné podklady.“.

25. V § 58 odst. 1 se vypouštějí slova „nejdříve však dnem 1. ledna 1953“.

26. V § 59 odst. 1 písm. i) se slova „v pionýrských táborech“ nahrazují slovy „v táborech pro děti“.

27. Část druhá zní:

„ČÁST DRUHÁ

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ OSOB SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÝCH

K § 1 odst. 8, § 2 odst. 1 písm. c), § 6 odst. 1 písm. f), § 8 odst. 1 písm. g), § 145a a 145b zákona

Díl první

Obecná ustanovení

§ 61

Osobní rozsah

(1) Za osoby samostatně výdělečně činné se pro účely nemocenského a důchodového zabezpečení považují

- osoby provozující podnikatelskou činnost podle zákona o soukromém podnikání občanů⁷¹⁾ a další osoby provozující samostatnou výdělečnou činnost ve vlastní režii a na vlastní vrub podle jiných obecně závazných právních předpisů,
- osoby vykonávající uměleckou nebo jinou tvůrčí činnost na základě zákona o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon)⁷²⁾ mimo pracovníprávní a obdobné vztahy, pokud tuto činnost podle svého prohlášení chtějí vykonávat soustavně,
- samostatně hospodářící rolníci, kteří obhospodávají zemědělskou půdu a jsou osobně výdělečně činní na vlastní vrub, nebo
- sportovci, kteří sportovní činnost vykonávají podle svého prohlášení výdělečně jako své povolání, avšak nikoliv v pracovníprávním nebo obdobném vztahu.

(2) Za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jsou nemocenského a důchodového zabezpečení osob samostatně výdělečně činných

- uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) účastní též manželé těchto osob, pokud se podílejí na jejich výdělečné činnosti, nebo
- uvedených v odstavci 1 písm. c) účastní, jestliže se trvale účastní výdělečné činnosti samostatně hospodářícího rolníka, též manželé, děti a sourozenci od skončení povinné školní docházky, rodiče, tchán, tchýně, zeť a snacha, družka (druh) samostatně hospodářícího rolníka, jakož i manželka (manžel) tohoto spolupracujícího člena rodiny, nejde-li o pracovníprávní vztahy

(dále jen „spolupracující osoby“).

⁷⁰⁾ Zákon č. 73/1990 Sb., o civilní službě.

⁷¹⁾ § 1 zákona č. 105/1990 Sb.

⁷²⁾ Zákon č. 35/1965 Sb.

Účast na zabezpečení

§ 62

(1) Osoby samostatně výdělečně činné jsou v kalendářním měsíci účastny nemocenského a důchodového zabezpečení, pokud zaplatily za tento měsíc pojistné.

(2) Zabezpečení vzniká dnem, který osoba samostatně výdělečně činná uvedla na přihlášce jako den zahájení činnosti, nejdříve však dnem, od kterého je oprávněna vykonávat svou činnost, a zaniká dnem, který uvedla na odhlášce, nejpozději však dnem zániku oprávnění.

§ 63

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna podat do osmi dnů od zahájení této činnosti přihlášku k zabezpečení a do osmi dnů po skončení této činnosti podat odhlášku. Za spolupracující osoby podává v těchto lhůtách přihlášku a odhlášku osoba samostatně výdělečně činná.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná není povinna podávat přihlášku k zabezpečení, bude-li vykonávat činnost tak malého rozsahu, že její příjem nemá dosahovat 4800 Kčs ročně, nebo je-li již účastna nemocenského a důchodového zabezpečení z jiného důvodu, anebo pobírá-li starobní nebo invalidní důchod.

(3) Osoby uvedené v odstavci 2 se mohou odhlásit ze zabezpečení kdykoliv.

(4) Pokud osoba samostatně výdělečně činná přeruší svou činnost z důvodu výkonu vojenské služby, péče o dítě nebo jiných závažných dlouhodobých důvodů, je na základě své žádosti vyňata z účasti na zabezpečení. V těchto případech se odhláška a při opětovném vzniku účasti na zabezpečení přihláška podává ve lhůtách uvedených v odstavci 1.

(5) Přihlášky a odhlášky se podávají na stanovených tiskopisech příslušnému orgánu sociálního zabezpečení.

§ 64

Placení pojistného

(1) Pojistné se platí na účet příslušného orgánu sociálního zabezpečení za celý kalendářní měsíc, a to do 20. dne předcházejícího kalendářního měsíce. Příslušný orgán sociálního zabezpečení může na žádost povolit placení pojistného za delší období.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná platí pojistné za sebe a pojistné za spolupracující osoby. Pojistné se platí zaokrouhlené na celé koruny.

(3) Pojistné se platí poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém zabezpečení vzniklo, a to do osmi dnů od zahájení činnosti, a naposledy za kalendářní měsíc, ve kterém zabezpečení zaniklo. Pokud zabezpečení vznikne po 20. dni v kalendářním měsíci, platí se pojistné na následující kalendářní měsíc v téže lhůtě.

(4) Dlužné pojistné lze doplatit. V tomto případě musí být vyměřovací základ stejný v celém období, za které se pojistné doplácí.

§ 65

Vyměřovací základ

Částku vyměřovacího základu pro stanovení výše pojistného určuje osoba samostatně výdělečně činná, nejvýše však částkou 10 000 Kčs měsíčně.

§ 66

Všeobecné podmínky poskytování dávek

(1) Dávka náleží, jsou-li splněny podmínky pro nárok na ni a je zapláceno pojistné za celou dobu trvání zabezpečení, včetně doby, po kterou se mají vyplácet dávky nemocenského zabezpečení, není-li v této vyhlášce stanoveno jinak.

(2) Ochranná lhůta plyne, jen je-li podána odhláška ze zabezpečení po skončení samostatně výdělečně činnosti.

(3) Pojistné se neplatí

- a) pokud nárok na dávku nemocenského zabezpečení vznikl po zániku zabezpečení buď v ochranné lhůtě nebo během doby, po kterou osoba samostatně výdělečně činná pobírá nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství, nebo
- b) za dobu pobírání dávky nemocenského zabezpečení po zániku zabezpečení, vznikl-li nárok na dávku v době přede dnem zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost.

(4) Nároky na dávky se uplatňují na stanovených tiskopisech.

*Díl druhý**Nemocenské zabezpečení*

§ 67

Dávky

(1) Z nemocenského zabezpečení se poskytují tyto dávky:

- a) nemocenské,
- b) peněžítá pomoc v mateřství,
- c) podpora při narození dítěte,
- d) přídatky na děti,
- e) pohřebné,
- f) lázeňská péče.

(2) Podmínkou vzniku nároku na dávku a její poskytování je, že za kalendářní měsíc, v kterém nárok vznikl, bylo včas zapláceno pojistné; doplacením dlužného pojistného nárok na dávku nevzniká.

§ 68

Nemocenské

(1) Osoba samostatně výdělečně činná má nárok na nemocenské, je-li pro nemoc, úraz nebo po dobu lázeňské péče uznána dočasně neschopnou k výkonu dosavadní samostatně výdělečné činnosti, pokud tuto činnost po dobu této neschopnosti nevykonává. To platí též, byla-li osobě samostatně výdělečně činné nařízena karanténa podle předpisů o boji proti přenosným nemocem.

(2) Nemocenské náleží za kalendářní dny a stanoví se z průměrné denní částky vyměřovacího základu, nejvýše však z částky 107 Kčs.

(3) Průměrná denní částka vyměřovacího základu se vypočte tak, že se součet vyměřovacích základů v rozhodném období dělí počtem kalendářních dní připadajících na rozhodné období. Rozhodným obdobím je předchozí kalendářní rok, a netrvalo-li zabezpečení po celý tento rok, část tohoto roku, nejméně však šest kalendářních měsíců; v ostatních případech je rozhodným obdobím posledních 12 kalendářních měsíců před měsícem, v kterém nárok na nemocenské vznikl, a trvalo-li zabezpečení kratší dobu, celá tato kratší doba. Do rozhodného období se zahrnuje kalendářní měsíc, v kterém vznikl nárok na nemocenské; spadá-li však do rozhodného období kalendářní měsíc, v jehož průběhu nemocenské zabezpečení vzniklo nebo zaniklo, zahrnuje se do rozhodného období celý tento měsíc.

(4) Nemocenské se pro pracovní úraz nebo nemoc z povolání nezvyšuje.

§ 69

Peněžité pomoc v mateřství

(1) Peněžité pomoc v mateřství náleží ode dne přerušeni do-
savadní samostatné výdělečné činnosti, a to od počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu, nejdříve však od počátku osmého týdne před tímto dnem.

(2) Ustanovení § 68 odst. 2 a 3 platí zde obdobně.

§ 70

Přídavky na děti

Pro nárok na přídavky na děti se podmínky pracovního úvazku a odpracované doby považují za splněny, pokud osoba samostatně výdělečně činná je účastna zabezpečení podle této části.

§ 71

Společná ustanovení

(1) Přídavky na děti, podpora při narození dítěte a pohřebné se oprávněnému neposkytnou, pokud mu náleží obdobné dávky z nemocenského zabezpečení podle jiných předpisů.

(2) Poskytuje-li se nemocenské (§ 68) za tutéž dobu podle jiných předpisů, stanoví se toto nemocenské nejvýše částkou, která spolu s nemocenským poskytováním podle jiných předpisů nepřevyšuje za kalendářní den částku 75 Kčs, jde-li o prvé tři kalendářní dny neschopnosti, částku 96 Kčs za čtvrtý a každý další den neschopnosti a částku 107 Kčs při zvýšení pro aktivní tuberkulózu. To platí obdobně i pro poskytování peněžité pomoci v mateřství (§ 69).

Díl třetí

Důchodové zabezpečení

§ 72

(1) K činnosti osob samostatně výdělečně činných se přihledne jako k době zaměstnání, bylo-li zaplacen pojištění za ce-

lou dobu trvání zabezpečení; nebylo-li za tuto dobu zaplacen pojištění do dne, od něhož se přiznává nebo zvyšuje důchod, přihledne se k ní jako k době zaměstnání až ode dne zaplacení pojištění.

(2) Za hrubý výdělek se považuje vyměřovací základ (§ 65).

(3) Při výpočtu průměrného měsíčního výdělku z hrubých výdělků podle odstavce 2 neplatí § 12 odst. 7.

(4) Invalidní a částečný invalidní důchod se pro pracovní úraz nebo nemoc z povolání nezvyšuje.

(5) Pokud jsou důchodového zabezpečení účastní poživatelé starobních a vdovských důchodů, poskytují se jim tyto důchody za podmínek stanovených pro poskytování těchto důchodů v nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 142/1983 Sb., o poskytování důchodů některým pracujícím důchodcům, s tím, že podmínka sjednání zaměstnání na dobu určitou podle § 2 a 3 tohoto nařízení se považuje za splněnou.“

28. § 73 až 106 se včetně nadpisů vypouštějí.

29. V § 108 odst. 4 se slova „Pionýrské organizace Socialistického svazu mládeže, Revolučního odborového hnutí nebo jiných“ nahrazují slovy „odborových orgánů nebo“.

30. § 112 odst. 2 se doplňuje ustanovením písmene e), které zní:

„e) civilní služba.⁷⁰⁾“

31. Za § 112 se vkládá nový § 112a, který zní:

„§ 112a

Zabezpečení při službě v ozbrojených silách

(1) Osoba samostatně výdělečně činná (§ 61 odst. 1 a 2) má nárok při vojenském cvičení a dalších druhích služby v ozbrojených silách Československé federativní republiky uvedených v § 112 odst. 2 na náhradu výdělku.

(2) Náhrada výdělku činí za každý kalendářní den vojenského cvičení (jiné služby)

- a) 50 % průměrné denní částky vyměřovacího základu (§ 68 odst. 3), nevyživuje-li osoba samostatně výdělečně činná žádnou osobu,
- b) 65 % průměrné denní částky vyměřovacího základu, vyživuje-li osoba samostatně výdělečně činná jednu osobu,
- c) 90 % průměrné denní částky vyměřovacího základu, vyživuje-li osoba samostatně výdělečně činná dvě osoby, a
- d) 95 % průměrné denní částky vyměřovacího základu, vyživuje-li osoba samostatně výdělečně činná tři a více osob.

(3) Vyživovanými osobami se rozumějí osoby, které se uznávají za vyživované při poskytování náhrady mzdy při vojenském cvičení pracovníkům v pracovním poměru.⁷³⁾

(4) Náhradu výdělku poskytuje příslušný orgán sociálního zabezpečení, který provádí nemocenské a důchodové zabezpečení osob samostatně výdělečně činných. Za poskytnutí této dávky se nevyžaduje úhrada podle § 92 zákona.“

32. V části třetí hlava čtvrtá zní:

⁷³⁾ § 27 odst. 2 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

„HLAVA ČTVRTÁ

PÉČE O OBČANY, KTEŘÍ POTŘEBUJÍ
ZVLÁŠTNÍ POMOC

K § 90 odst. 1 zákona

§ 121a

Příspěvek občanům, kterým nelze zajistit zaměstnání

(1) Občanům, kterým národní výbor nemůže zajistit vhodné zaměstnání a kterým nelze poskytovat hmotné zabezpečení podle zvláštních předpisů o zabezpečení pracovníků při organizačních změnách a občanů před nástupem do zaměstnání⁷⁴⁾ a jejichž životní potřeby nejsou zabezpečeny příjmy z výdělečné činnosti nebo jinými příjmy, poskytují příslušné státní orgány při splnění podmínky sociální potřeby peněžité dávky, a to až do částek uvedených v § 140, které se považují za potřebné k zajištění výživy a ostatních osobních potřeb a úhrady nákladů na domácnost.

(2) K úhradě mimořádných nutných výdajů může být poskytnuta jednorázová peněžité dávka až do výše 1000 Kčs.

(3) V odůvodněných případech může být poskytnuto místo peněžitých dávek podle odstavců 1 a 2 věcné plnění, a to nejvýše v uvedených částkách.

(4) Za poskytnutí dávek občanům uvedeným v odstavci 1 se nevyžaduje úhrada podle § 92 zákona.“

Dosavadní hlavy čtvrtá až šestá se označují jako hlavy pátá až sedmá.

33. V § 122 odst. 4 ve druhé větě se slova „úměrně k výši jejich průměrného čistého měsíčního příjmu“ nahrazují slovy „v poměru k sazbám na ně připadajícím“ a dále se připojuje tato věta: „Částka takto upravené úhrady se zaokrouhluje na celé koruny.“

34. V § 139 odst. 1 písm. c) se slova „do dvou let“ nahrazují slovy „do tří let“.

35. V § 139 odst. 2 v písmenu l) se na konci připojují slova „a příspěvek před nástupem do zaměstnání.“⁷⁵⁾“.

36. V § 139 odst. 5 písm. d) se slova „jeho manžela (druha) a jiné osoby, která s občanem žije ve společné domácnosti a má k němu vyživovací povinnost“ nahrazují slovy „a jeho manžela (druha)“.

37. V § 145 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se novým odstavcem 2, který zní:

„(2) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna při uplatnění nároku na nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství oznámit, že má nárok na tyto dávky i podle jiných předpisů (§ 71 odst. 2).“

38. V § 146 písm. c) se slova „to platí též, pokud jde o experty v zahraničí“ nahrazují stavy „u expertů organizace, k níž je expert v pracovním poměru a v ostatních případech zprostředkující orgán (organizace)“.

39. § 146 písm. i) zní:

„i) u osob samostatně výdělečně činných příslušný orgán sociálního zabezpečení, který provádí jejich zabezpečení,“.

40. § 146 písm. l) a m) zní:

„l) u občanů uvedených v § 2 odst. 3 příslušný náboženský řád,

m) u občanů vykonávajících civilní službu národní výbor, který vydal povolávací příkaz k nastoupení civilní služby,“.

41. § 146 písm. p) zní:

„p) u dlouhodobě uvolněných sportovců (§ 55) tělovýchovná jednota, která vyplácí odměny.“.

42. § 147 odst. 5 zní:

„(5) Jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou (spolupracující osobu), vede příslušný orgán sociálního zabezpečení v evidenci údaje uvedené v odstavci 1 písm. a), b), g), h) a dále údaje o vyplácených dávkách, o platbách pojistného, o výši vyměřovacího základu, o vzniku a zániku účasti na zabezpečení a rozhodnutí o registraci (povolení výkonu činnosti), je-li vydáno.“.

43. V § 147 se vypouštějí odstavce 6 a 7 a odstavec 8 se označuje jako odstavec 6.

44. V § 153 odst. 2 písm. a) se vypouštějí slova „nejedli o umělce nebo o občana poskytujícího služby“.

45. § 155 se vypouští.

46. § 157 se doplňuje odstavcem 3, který zní:

„(3) Občan, jehož zaměstnavatelem je jiný občan, který neprovádí nemocenské pojištění svých zaměstnanců jako závod, podává žádost o dávku důchodového zabezpečení u příslušného orgánu sociálního zabezpečení.“.

47. § 159 se vypouští.

48. § 175 zní:

„§ 175

(1) V rozsahu a za podmínek stanovených předpisy platnými před 1. říjnem 1988 se hodnotí

- a) před 1. lednem 1980 doba zaměstnání domácích pracovníků, pečovatелů, občanů se změněnou pracovní schopností a vědeckých a uměleckých aspirantů,
- b) před 1. lednem 1969 činnost, po kterou členka jednotného zemědělského družstva před vstupem do tohoto družstva nebo pracovnice ostatních organizací se zemědělskou nebo lesní výrobou před vstupem do této organizace byla účastna na výdělečné činnosti svého manžela, který byl jednotlivě hospodářícím rolníkem nebo spolupracujícím členem jeho rodiny,
- c) před 9. květnem 1945 doba zařazení do pracovního útvaru podle vládního nařízení č. 223/1938 Sb. a doba začlenění v době nesvobody do zvláštních útvarů zřízených pro válečné účely,
- d) před 9. květnem 1945 doba služby v tzv. vládním vojsku, doba služby vojáků z povolání v armádě tzv. Slovenského

⁷⁴⁾ Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 195/1989 Sb., o zabezpečení pracovníků při organizačních změnách a občanů před nástupem do zaměstnání.

⁷⁵⁾ § 23 vyhlášky č. 195/1989 Sb.

státu a doba služby těch příslušníků policie a četnictva, kteří byli přijati do služeb v době nesvobody.

(2) V rozsahu a za podmínek stanovených předpisy platnými před 1. květnem 1990 se hodnotí před tímto dnem účast na zabezpečení občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru a účast na zabezpečení umělců a vědeckých pracovníků.“.

49. § 179 se vypuští.

Čl. II

Vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. 155/1983 Sb., vyhlášky č. 79/1984 Sb., vyhlášky č. 135/1984 Sb., vyhlášky č. 59/1987 Sb. a vyhlášky č. 148/1988 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 1 se doplňuje ustanovením písmene k), které zní:

„k) občanů vykonávajících civilní službu (oddíl třináctý)“.

2. § 35 odst. 1 zní:

„(1) Za experty v zahraničí se považují českoslovenští občané, kteří v rámci mezinárodní spolupráce vykonávají v cizině pro zahraniční zaměstnavatele činnost zprostředkovanou příslušným státním orgánem nebo oprávněnou československou organizací, pokud tito občané hradí pravidelný příspěvek podle zvláštních předpisů.“.

3. V § 39 se v první větě vypouštějí slova „popřípadě naposledy byl“ a věta druhá zní: „V ostatních případech tyto povinnosti plní zprostředkující orgán (organizace).“.

4. Za § 102 se vkládá nový oddíl třináctý, který včetně nadpisu zní:

„ODDÍL TŘINÁCTÝ OBČANÉ VYKONÁVAJÍCÍ CIVILNÍ SLUŽBU

§ 102a

Okruh pojištěných

Nemocenského pojištění jsou účastni občané vykonávající civilní službu.³³⁾

§ 102b

Peněžitá dávka nahrazující mzdu

Peněžitá dávka nahrazující mzdu z nemocenského pojištění občanů vykonávajících civilní službu nenáleží. Ustanovení § 62 vyhlášky č. 143/1965 Sb. platí pro tyto občany obdobně.

§ 102c

Přídavky na děti

Podmínka pracovního úvazku a podmínka odpracované doby pro nárok na přídavky na děti se považují za splněné, pokud je občan vykonávající civilní službu pojištěn podle tohoto oddílu.

§ 102d

Povinnosti závodu (organizace) vyplývající z předpisů o nemocenském pojištění zaměstnanců plní pro občany vykonávající civilní službu organizace, v níž se tato služba vykonává.“.

Čl. III

Vyhláška č. 91/1958 Sb., kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců, ve znění vyhlášky č. 191/1960 Sb., vyhlášky č. 6/1967 Sb. a vyhlášky č. 178/1968 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 5 zní:

„§ 5

(1) Závodem se pro účely nemocenského pojištění rozumí zaměstnavatel, který má více než 20 zaměstnanců. Závodem se rozumí též zaměstnavatel, který má méně zaměstnanců, jestliže má útvar, v němž je vedena evidence mezd, nebo jestliže evidenci mezd vede pro něho jiná organizace.

(2) Zaměstnavatelé neuvedení v odstavci 1 se pro účely nemocenského pojištění považují za malé závody.“.

2. V § 7 odst. 1 se za slova „Závodní výbor“ vkládají slova „odborové organizace (dále jen „závodní výbor“)“.

3. § 7 se doplňuje odstavcem 6, který zní:

„(6) Není-li v závodě ustavena odborová organizace, která má svůj výbor, plní její úkoly při provádění pojištění okresní správa nemocenského pojištění příslušná podle sídla závodu.“.

Čl. IV

(1) Pojištění jednotlivě hospodářských rolníků, spolupracujících členů jejich rodin a jiných osob samostatně hospodářských podle § 82 až 106 vyhlášky č. 149/1988 Sb. zaniká dnem 30. dubna 1990.

(2) Zabezpečení umělců a občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru podle § 61 až 81 vyhlášky č. 149/1988 Sb. a zabezpečení vědeckých pracovníků podle § 179 vyhlášky č. 149/1988 Sb. zaniká dnem 30. dubna 1990. Pokud jsou tito občané po 30. dubnu 1990 účastní sociálního zabezpečení jako osoby samostatně výdělečně činné, považuje se za jejich příjem v období od 1. ledna 1990 do 30. dubna 1990 příjem, který odpovídá průměrnému měsíčnímu příjmu stanovenému z vyměřovacích základů v období od 1. května 1990 do 31. prosince 1990.

(3) Pro vznik zabezpečení občanů uvedených v odstavcích 1 a 2 podle čl. I bod 27 této vyhlášky je třeba podat novou přihlášku; toto zabezpečení vzniká nejdříve dnem 1. května 1990. Tuto přihlášku je třeba podat a pojistné zaplatit do 31. prosince 1990; nároky na dávky na základě této přihlášky v období od 1. května 1990 do 31. prosince 1990 se posuzují podle této vyhlášky.

³³⁾ Zákon č. 73/1990 Sb.

(4) Nemocenské a peněžité pomoci v mateřství, které se poskytovaly ke dni 30. dubna 1990 občanům uvedeným v odstavci 2, se poskytují po tomto dni dále za podmínek a ve výši podle předpisů platných přede dnem 1. května 1990, pokud podmínky na tyto dávky dále trvají i po 30. dubnu 1990.

(5) Jestliže osoby uvedené v odstavci 1 v důsledku snížení věkové hranice pro odchod do starobního důchodu této hranice již dosáhly přede dnem 1. května 1990, považuje se za den vzniku nároku na důchod nejdříve den 1. května 1990. Jestliže tyto osoby splnily podmínky pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. květnem 1990, byly od vzniku

nároku dále nepřetržitě pojištěny a nepobíraly starobní důchod ani jeho část, stanoví se výše starobního důchodu, pokud je to pro ně výhodnější, podle předpisů platných po 30. dubnu 1990.

(6) Postup podle čl. I bod 33 se pro výpočet úhrady za pobyt dětí umístěných v ústavech sociální péče pro mládež před 1. květnem 1990 použije jen tehdy, změní-li se po 30. dubnu 1990 poměry občanů, od nichž se úhrada požaduje.

Čl. V

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. května 1990.

Ministr:

Miller v. r.

OPATŘENÍ
FEDERÁLNÍCH ORGÁNŮ A ORGÁNŮ REPUBLIK

USNESENÍ
předsednictva Federálního shromáždění
ze dne 1. března 1990
o určení počtu poslanců Sněmovny lidu volených na území národních republik

Předsednictvo Federálního shromáždění určuje v souladu s § 6 zákona č. 47/1990 Sb., o volbách do Federálního shromáždění, že na území České republiky bude voleno 101 poslanců Sněmovny lidu a na území Slovenské republiky bude voleno 49 poslanců Sněmovny lidu.

Dubček v. r.

P O Z N Á M K Y:

P O Z N Á M K Y:

P O Z N Á M K Y:

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra – **Redakce:** Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 36 86 – **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, státní podnik (SEVT), Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9 – Vychází podle potřeby – **Roční předplatné činí 170,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku. **Účet pro předplatné:** SBČs Praha 1, účet č. 19-706-011 – Požadavky na předplatné, na zrušení odběru a na změnu počtu odebraných výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí od následujícího čtvrtletí. V písemném styku vždy uvádějte šestimístné číslo vyúčtování. – **Distribuce předplatitelům:** SEVT, s. p. Tržiště 9, 118 16 Praha 1 – Malá Strana, telefon 53 38 41-9, **jednotlivé částky** lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Svatoslavova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15, **za hotové v prodejnách SEVT:** Praha 2, Bruselská 2, telefon 25 84 93 – Brno, Česká 14, telefon 265 72 - Karlovy Vary, Engelsova 53, telefon 268 95, **v prodejnách Knihy:** České Budějovice, Žižkovo nám. 25, – Olomouc, nám. Míru 5, – Ostrava, Dimitrovova 14 **a ve vybrané síti prodejen PNS.** – Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313 348 BE 55. Tisk: Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.